

**... Törvényszék
..P... szám**

A ... Törvényszék a I.r. felperesi képviselő neve (I.r. felperesi képviselő neve és címe) által képviselt **I.rendű felperes neve** (I.r. felperes címe.) **I. r., II.rendű felperes neve** (II.r. felperes neve.) **II. r., III.rendű felperes neve** (III.r. felperes címe) **III. r., IV.rendű felperes neve** (IV.r. felperes címe.) **IV. r. és kk.V.rendű felperes neve** (V.r. felperes címe) **V. r. felpereseknek, - I.r. alperesi képviselő neve** (I.r.alperesi képviselő címe) ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve** (I.r. alperes címe.) **I.r., III.r. alperesi képviselő neve** által képviselt **III.rendű alperes neve** (fél címe 5) **III.r. és IV.r. alperesi képviselő neve** (IV.r. alperesi képviselő címe) ügyvéd által képviselt **IV.r. alperes** (IV.r. alperes címe) **IV. r. alperesek** ellen személyiségi jog megsértése és sérelemdíj megfizetése iránt indított perében meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

A bíróság a felperesek keresetét e l u t a s í t j a.

A bíróság kötelezi a felpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg az I.r. alperesnek 256.000,- (Kettőszázötvenhatezer) forint, a III.r. alperesnek 250.000,- (Kettőszázötvenezer) forint, a IV.r. alperesnek 317.500,- (Háromszáztizenhétézer-ötszáz) forint perköltséget.

A bíróság megállapítja, hogy az állam által előlegezett költség és le nem rótt eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen a kézbesítésétől számított tizenöt nap alatt a .. Ítéletáblához címzett, de a .. Törvényszéken előterjesztett fellebbezéssel lehet élni.

A másodfokú bíróság az ítélet ellen irányuló fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték összegére és megfizetésére vonatkozik, vagy ha csak a teljesítési határidővel vagy részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos, illetve ha a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul. Ezekben az esetekben a fellebbező fél a fellebbezésében, a fellebbező fél ellenfele pedig a fellebbezési ellenkérelmében, illetve csatlakozó fellebbezésében tárgyalás tartását kérheti. A bíróság tájékoztatja feleket arról is, hogy a fellebbezési határidő lejártá előtt előterjesztett közös kérelmük alapján a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálása is kérhető.

Tájékoztatja a bíróság a feleket, hogy az ítéletábla előtti eljárásban az ítélet ellen fellebbezést (csatlakozó fellebbezést) előterjesztő fél számára a jogi képviselő kötelező. A jogi képviselő

közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan. Amennyiben e fél a jogi képviselőnek pótlásáról felhívás ellenére nem gondoskodik, a fellebbezést (csatlakozó fellebbezést) a bíróság hivatalból elutasítja. Tájékoztatja a bíróság a feleket arról is, hogy amennyiben jogi képviselő meghatalmazását a jövedelmi és vagyoni viszonyaik nem teszik lehetővé, pártfogó ügyvéd kirendelése iránti kérelemmel fordulhatnak a lakóhelyük szerint illetékes kormányhivatalhoz.

I N D O K O L Á S :

A törvényszék a felperesek keresetlevele, annak mellékletei, szóbeli és írásbeli nyilatkozatuk, az alperesek ellenkérelmei és azok mellékletei, írásbeli és szóbeli nyilatkozatai, tanú6, tanú7, tanú16, tanú4, tanú5, tanú 1, tanú8, tanú9, tanú10, dr.tanú 2, tanú11, tanú12, tanú13, tanú14, benyújtó, tanú15, tanú 3, tanú17, tanú18, tanú19, tanú20, tanú21, tanú22, tanú23, tanú24 és tanú25 tanúk vallomása, valamint a per egyéb iratai alapján **az alábbi tényállást állapította meg:**

Az I. r. felperes a II.r. felperessel, a III.r. felperes a IV.r. felperessel élettársi kapcsolatban él. Az V. rendű felperes a III.r. és a IV.r. felperes gyermeke. A felperesek szegényes lakhatási körülmények között község1 községben élnek. Az I.r. felperes és a III. - V.r. felperesek roma származásúak, a II.r. felperest pedig az I.r. felperes élettársaként a községben ezen roma család tagjának tekintik.

Az I. és a II. r. felperes élettársi kapcsolatából 2007. május 16 napján D., 2008. augusztus hó 27. napján Z. és 2010. március 01. napján J. utónevű gyermekek születtek. 2011. szeptember hóban az I.r. felperes újabb terhességéről tájékoztatta a helyi védőnőt. A védőnői jelzésre a családgondozó 2011. október 13. napján meglátogatta az I., II.r. felperest, és felhívta az I.r. felperest, hogy vezessen étkezési folyamat naplót, vásároljon lázmérőt és kérte, hogy egy hét alatt nőgyógyászati leletet és a kismama könyvet mutassa be. 2002. január 20. napján B. F. védőnő jelzéssel élt a körjegyzőtől felé, melyben rögzítette - egyebek mellett, hogy az I.r. felperes terhességét nem lehet korrekt módon nyomon követni, mert állandóan csak ígéretet, a szűrővizsgálatok közül vannak, amelyekre még nem ment el, önkényesen megy csak el akkor, amikor ő úgy gondolja. Vérképzőket, magzatvédő vitaminokat nem szed. Hozzáállása, magatartása egyszerűen kezelhetetlen, öntörvényű, passzív. Tisztában van a hiányosságaival, de egyszerűen nem hajlandó ezekről tudomást venni, nem hajlandó a saját és a magzata érdekében együttműködni.

2012. február 6. napján körjegyzőtől jelzésében rögzítette, hogy az I., II.r. felperes gyermekeinek védelembevételre van szüksége, mert lakhatásuk attól függ mikor, melyik rokoncsalád szánja meg és fogadja be őket immár 2 éve. A gyermekek koszosak, elhanyagoltak, betegség esetén időben orvoshoz nem kerülnek, szűrővizsgálat, védőoltás minden alkalommal hatósági felszólítás után történik meg. Élelmezésük számtalan kívánnivalót mutat. Az anya a fentiek ellenére ismételtelen terhes, terhességét tagadta.

A családgondozó szóban tájékoztatta az I. és a II.r. felperest, hogy meg kell jelenniük a körjegyzőtől előtt védelembevételi tárgyalás céljából. Az I. és a II.r. felperes félve attól, hogy a gyermekek kiemelésre kerülnek a családból, S-re költöztek a gyerekekkel, de mintegy két hónap elteltével a gyermekekkel visszaköltöztek község1-be.

A helyi védőnő jelzéssel élt a IV.r. alperes IV.r. alperesnél, hogy a születendő gyermek fogadására az I.r. és a II.r. felperes környezete nem alkalmas.

A védőnő 2012. április hó elején kelt jelzésében rögzítette egyebek mellett, hogy az I.r. felperes „ápolatlan, rendetlen küllemű várandós, haja kócos, hiányos, orálhigiéné, ruházata rendetlen, szakadt, piszkos”. „Kezelhetetlen, öntörvényű, gravida, tanácsot nem fogad el. A kórházi védőnővel mai napon újra beszéltem, az újszülött nem adható haza - ezt már a várandóssal hónapokkal ezelőtt közöltem -, a kórházi védőnőnek írásban már jeleztem hónapokkal ezelőtt.”

A védőnő 2012. április 18. napján rögzítette, hogy meglátogatta az I.r. felperest és megkérte, hogy menjen el terhespathológiára. Az I.r. felperes ez ellen tiltakozott, végül a IV.r. alperes intézményébe az OMSZ szállította az I.r. felperest háziorvosi beutalóval.

A háziorvosi beutaló rögzíti az alábbiakat: a gravida tanácsadásra, ultrahangra nem járt, a szülés várható ideje dokumentációink szerint 2012. március 27. A körzetből február hónapban kijelentkezett. Nem kooperál. Diagnózis: veszélyeztetett terhesség.

A IV. r. alperes intézményében a szülészeti kórlapon a felvevő orvos rögzítette, hogy bizonytalan terminus, harántfekvés, intrauterin retard, hiányosan gondozott terhesség, nikotinos. Az I.r. felperesnél néhány napos terhespathológiai osztályon történt obszervációt és kivizsgálást követően szülés inducatio került kezdeményezésre, melynek eredményeként 2012. április 20. napján 0 óra 45 perckor spontán született meg az I. utónevű gyermek.

Körjegyzői elsőfokú gyámhatósága a ..szám alatti, 2012. április 23. napján kelt határozatával megállapította, hogy az I.r. felperes szülő gondozási-nevelési joga szünetel, az ideiglenes hatályú elhelyezés kezdő időpontja 2012. április 23. A kiskorú gondozási helyre történő szállításáról a gyámhatóság gondoskodik. A gyámhivatali határozat rögzíti „ez ideig három kiskorú gyermeket nevelnek teljes létbizonytalanságban, az anya negyedik terhességét tagadta, csak félidős kora után került szakorvosi, védőnői ellátás alá, de a tanácsadásokra ezt követően sem ment el. A szükséges vizsgálatokat nem csináltatta meg, sőt szülni is túlhordás gyanúja miatt szinte erőszakkal, a védőnő határozott fellépése után tudta csak elvinni a mentő. Állandó tartózkodási helyük nincs, hol egyik, hol másik rokon fogadja be őket. Az anya ingázó, felelőtlen magatartása alapján a csecsemő családban történő nevelkedése testi-lelki fejlődése nem biztosított”.

Az I.r. felperes a IV.r. alperes intézményéből 2012. április 23. napján elbocsátásra került. A V. I. nevű újszülött 2012. április 26. napján a gyámhatósági határozat alapján átszállításra került ideiglenes hatállyal a gy. o.-ba.

Az I. és II.r. felperesek három nagyobb gyermeke ideglenes hatállyal rokon családba került áthelyezésre, majd **...körjegyzői** által meghozott ..számú határozat alapján a gyermekek kiemelésre kerültek a családból. Rögzítésre került, hogy azért szükséges a gyermekek kiemelése a családból, mert a szülők lakhatása nem megoldott.

... vonatkozásában az ideiglenes elhelyezés felülvizsgálatára és az átmeneti nevelésbe vételére a ... 2012. szeptember 28. napján kelt .. számú határozattal került sor.

2013. január 24. napján az I. és a II.r. felperes három nagyobb gyermeke is szakellátásba került, mert a családba fogadó szülő nem tudta ellátni a gyermekeket a továbbiakban, majd 2013. október 21. napján átmeneti nevelésbe kerültek, mivel a szülők gyermekeik neveléséhez nem tudtak megfelelő környezetet teremteni, a szülők lakás- és életkörülményei továbbra sem rendeződtek.

2014. február hóban a tiszaujvárosi nőgyógyász megállapította, hogy az I.r. felperes ismételt terhességét jelezte a helyi védőnőnek. A védőnő a 2014. február 26. napján kelt jelzésében rögzítette „a várandós külleme elhanyagolt, ápolatlan, hiányos orálhigiéné jellemzi, napközben a várandós nem tartózkodik otthon, állandóan úton van, anyósánál étkezik napközben, ott ücsörög, mulatja az időt, évek óta így élnek folyamatosan. Elsősorban az újszülött

hazagondozásának problematikáját a szülők magatartásában, életvitelének változatlanságában látom." A védőnő javasolta a családgondozónak a születendő gyermek családból történő kiemelését.

Ugyanezen a napon a védőnő a fenti jelzést megküldte a IV.r. alperes védőnője részére is.

A családgondozó 2014. március 5. napján esett visszajelző lapon a gyermek családból történő kiemelését javasolta. Ugyanezen a napon kelt jelzésében a gyámhatóságnak is javasolta a születendő gyermek kiemelését, rögzítette, hogy ötödik nem kívánt, nem tervezett terhesség, felelőtlen szülői magatartás, méhmagzat veszélyeztetése és elhanyagolása miatt nem javasolja az újszülött hazaengedését.

2014. május 19. napján családgondozói környezettanulmány felvételére került sor, amely rögzíti, hogy a család nem saját tulajdonú lakásban lakik, csak szívdességi lakáshasználók, az általuk használt szoba piszkos, rendezetlen. A lakásba se víz, se villany nincs bevezetve. Nem készültek fel a gyermek fogadására, nincs otthon sem ruha, sem pelenka, sem kiságy, semmi nem található a házban..

2014. június 26-án kelt családgondozói jelzés szerint az I.r. felperes nem működik együtt a helyi védőnővel, életkörülménye, valamint a méhmagzat elhanyagolása, veszélyeztetése következtében továbbra is indokolt az újszülött haza nem adása.

Az I.r. felperes 2014. augusztus 3. napján 20 óra 11 perckor került felvételre rendszertelen fájásokkal a IV.r. alperes intézményébe, 2014. augusztus 4. napján 2 óra 45 perckor spontán szülés nyomán megszületett az I.r. és a II.r. felperes **V. B.** nevű gyermeke. Az újszülöttet születésekor az édesanya mellére helyezték, biztosítva az első szoptatást és a bőr-bőr kontaktust. A II.r. felperes a gyermekágyas ajtó üvegablakán keresztül láthatta a **B.** utónevű újszülött gyermekét. A kórházban az I.r. felperes többször magára hagyta újszülöttjét, majd önkényesen távozott 2014. augusztus 6. napján a IV.r. alperes intézményéből, és ezen időszakok alatt a kiskorú mesterséges táplálás vált szükségessé. A IV.r. alperes védőnője 2014. augusztus 4. napján javaslattal élt a III.rendű alperes neve Hivatal 2 felé az újszülött ideiglenes elhelyezésére vonatkozóan.

A III.rendű alperes neve Hivatal 2 2014. augusztus 11. napján kelt .. számú határozatával rendelkezett a **B.** utónevű újszülött ideiglenes hatállyal történő elhelyezéséről. A gyermeket 2014. augusztus 12. napján a határozat alapján a nevelőszülőkhöz adta ki a IV.r. alperes. A határozat indoklása egyebek mellett tartalmazza: „Az apának összesen 11 gyermeke van, egyikről sem ő gondoskodik. Napi megélhetési problémákkal küszködnek. A várandós külleme elhanyagolt, ápolatlan, hiányos orálhigiéné jellemzi. Valójában nincs egy biztos saját hajlékuk sem. Napközben a várandós nem tartózkodik otthon, állandóan úton van, anyósánál étkezik, napközben ott ücsörög, múlatja az időt, évek óta így élnek folyamatosan. Szociális ellátásokból élnek, csak az apának van némi jövedelme. Tartós élelmiszer és tüzelésre alkalmas fa vagy más tüzelőanyag nincs otthon. A falak piszkosak, kormosak, koszosak, festésnek nyoma nem látható, meleg víz nincs a mosogatáshoz. Önálló életvitelre nem hajlandóak."

A gyámhatóság a 2015. február 4. napján kelt ..számú határozatával rendelkezett **B.** nevelésbe vételéről. Az indokolás tartalmazza, hogy a szülők albérletben élnek, és ez a lakhatási forma 2-3 évre biztosított számukra. A szülők jövedelme jelenleg közmunkaprogramból származik, a család magatartása, életmódja azonban pozitív irányban nem változott, jellemző az italozó életmód, dohányzás, valamint előfordul, hogy a szülők nem a valóságnak megfelelően nyilatkoznak a családgondozó felé, mert azt gondolják, hogy így hamarabb hazagondozhatóak lesznek a gyermekeik. A gyermekeikkel rendszeresen tartják a kapcsolatot. Az I. és a II.r. felperes a határozat ellen jogorvoslati joggal nem éltek.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata és a nevelésbe vétel ügyében a gyámhatóság

tárgyalást tűzött, amelyen az I.r. felperes szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg. A nevelésbe vételt indokolta a szülő felelőtlen, elhanyagoló magatartása a család rendezetlen életkörülményei. Az eljárás során megállapítást nyert, hogy a családban nincs olyan alkalmas személy, aki a gyermek gondozását, nevelését vállalni tudná.

Ezzel egyidejűleg zajlott az átmeneti nevelésben nevelkedő testvérek nevelésbe vételének felülvizsgálata. A szülők a 2015. január 14. napjára tűzött meghallgatáson idézés ellenére nem jelentek meg.

Az I., II.r. felperes gyermekei kiemelése után a gyámhatóság havi egy alkalomban határozta meg a kapcsolattartás lehetőségét és az időszakos kapcsolattartást nem tette lehetővé 2015. év nyaráig. 2013. év karácsonyán kérték az I., II.r. felperesek az időszakos kapcsolattartást, de a hatóság a nem megfelelőnek ítélt körülményekre hivatkozva nem engedélyezte. 2014. év karácsonyán újabb kérelemmel éltek a szülők, de a családgondozó úgy ítélte meg, hogy a körülmények alkalmasak lennének, de a viselkedésük gátolja az időszakos kapcsolattartás lehetővé tételét.

Jelenleg **V. I.** és **V. B.** nevű gyermekek F. Cs. nevelőszülő háztartásában nevelkednek. A három nagyobb gyermek hazagondozásra került az I. és II.r. felpereshez.

A III. és a IV.r. felperes élettársi életközösségükből 2009. február 6. napján Cs. T. B., 2010. június 12. napján Cs. S. R., 2014. május 3. napján V.rendű felperes neve V.r. felperes született. A III.r. felperesnek a fenti élettársi kapcsolatból született gyermekeken kívül további három gyermeke van: T. J., aki 2004. november 17-én született és 1994. február 23. napján M.A. G., 1997. október 22. napján született B. J. L.

A körjegyző 1 2010. szeptember 28. napján kelt .. számú határozatával a III.r. felperes gyermekeit védelembe vette. A határozatban rögzítésre került, hogy a III.r. felperes 2009. őszén gyermekeivel B-re költözött, A. nevű gyermekét a nagyszülőre hagyta, aki a gyermek neveléséről, iskolába járásáról megfelelően nem tudott gondoskodni. Az Alex nevű gyermek 2009. és 2010. évben túlnyomóan nem járt iskolába, az igazolatlan hiányzásai miatt a III.r. felperessel szemben szabálysértési eljárás indult. A III.r. felperes 2010. év nyarán a gyermekeivel együtt község 1-be visszaköltözött, a J. nevű gyermekét késve íratta be az iskolába, T. J. nevű gyermek az óvodát nem kezdte meg időben. A védőnő jelzése szerint a III.r. felperes a Cs. S. R. nevű gyermekét nem gondozta megfelelően, tanácsadásra a csecsemőt a nagyobbik lánygyermek vitte el. Az A. utónevű gyermek a védelembe vételt követő 2010. - 2011. tanévben sem teljesítette a tankötelezettségét, nem járt iskolába, az általános iskolás J. az iskolából, az iskolai előkészítő óvodai évet járó T. J. pedig az óvodából magas óraszámú igazolatlanul hiányzott. Az iskolaköteles gyermekek iskolai felszereléséről, tanszerekről a III.r. felperes nem gondoskodott, szülői értekezletre nem járt, a gyermekei tanulmányai iránt nem érdeklődött.

2011. májusában a családgondozó jelezte a jegyzőnek, hogy az akkor két éves Cs. T. B. pólóban és zokniban 20.00 órakor a házuk melletti forgalmas út mentén tartózkodott. A III.r. felperes nem volt otthon, a gyermek felügyeletéről nem gondoskodott. A családgondozó jelezte, hogy a III.r. felperes a védőnővel nem működik együtt, a gyermekeit orvoshoz nem viszi, lakhatási körülményei nem megfelelőek, mivel az egy helyiségből álló házban erős kályhafüst volt, s az ezen helyiségben tartózkodó gyermekeknél légzőszervi betegségek alakultak ki.

A jegyző a 2011. június 21. napján kelt ..számú határozatával a kiskorú gyermekek ideiglenes hatállyal történő elhelyezéséről döntött. A határozat indoklása szerint a III.r. felperes a védelembe vétel elrendelését követően saját, valamint a gyermek helyi lakókörnyezetén életkörülményeink, életvitelén nem változtatott, az iskoláskorú gyermekek és a képzésköteles gyermekek nem jártak megfelelően iskolába, óvodába, a két kisebbik gyermek egészségi állapota labilis, sokat betegeskednek, időben nem kerülnek orvoshoz, aminek következtében már csak sürgős orvosi,

vagy kórházi ellátás segített rajtuk. A két kisebb gyermek az előírt kötelező szűrővizsgálatokon nem jelent meg, a védőoltások beadása is késedelmesen történt, a védelembe vételben előírtakat az édesanya nem teljesítette, a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődése a gondozásában nem volt biztosított.

A **...Hivatal 1** a 2011. december 20. napján kelt ..számú határozatával a gyermekek ideiglenes elhelyezését megszüntette, elrendelte az átmeneti nevelésbe vételüket. M A. G. nevelésbe vételének megszüntetésére 2012. február 28. napján nagykorúsága miatt került sor.

Az V.r. felperes vonatkozásában az első védőnői jelzés 2013. december 13. napján kelt, mely rögzíti, hogy hatodik nem kívánt, nem tervezett terhessége a III.r. felperesnek, aki valójában egyedül él, folyamatosan veszélyezteti a méhmagzatot, mivel dohányzik, nem jár terhesgondozásra, a magzatra nem koncentrálna. A védőnői jelzés rögzíti, hogy a III.r. felperes szociális ellátásokból él, közmunkaprogramban kell részt vennie, mert ez kötelező. A védőnő ezen jelzésében rögzítette, hogy az V.r. felperes várható hazaadását nem javasolja.

A gyermekjóléti szolgáltató 2013. december hóban kelt környezetanulmányában rögzíti a lakókörnyezet rendezését, az apa munkahelyének a létesítését és ezen okokból B. J. L. nevű gyermek hazagondozását javasolta.

A gyermekjóléti szolgáltató a 2014. január 7. napján kelt iratában rögzíti továbbá azt, hogy az anyával többszöri találkozások alkalmával tapasztalta, hogy az anya ígérete csak ígéret maradt, pozitív változásokat nem tapasztal, hozzáállása a régi. Egyetért a védőnő javaslatával, az újszülött hazaadását nem javasolja.

A helyi védőnő 2014. február 11. napján jelzéssel élt a kórházi védőnő felé, melyben rögzítette, hogy a megszületés után az újszülött nem adható haza, az asszonynak minden gyermeke átmeneti nevelésben van.

A IV.r. alperes intézményében az V.r. felperes V.rendű felperes neve 2014. május hó 3. napján született meg.

2014. május 6. napján a gyermekjóléti szolgáltató jelezte a gyámhivatalnak az V.r. felperes megszületését, rögzítette, hogy eszmegbeszélés során a helyi védőnő továbbra is ellenzi az újszülött hazaengedését a kórházból az édesanya felelősségteljes magatartásának hiánya miatt. A család előzményeire való tekintettel nem javasolta a gyermek hazaadását.

Az V.r. felperest a gyámhivatal a 2014. május 7. napján kelt ..számú határozatával ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél helyezte el. Rögzítette, hogy az anya felelőtlen életvitele, életkörülményei miatt korábban már több gyermekét kiemelték a családból, három kiskorú gyermeke jelenleg is nevelőszülőknél nevelkedik. A család ennek ellenére újra gyermeket vállalt. A III.r. felperes 2014. május hó 7. napján távozott el a IV.r. alperes intézményéből. Az újszülött V.r. felperes pedig 2014. május 9. napján nevelőszülőkhöz került kiadásra.

A gyámhivatal határozata ellen a III.r. felperes fellebbezést nyújtott be, melyet a Hivatal 2 ..számú 2014. június 24. napján kelt határozatával bírált el és azt az elsőfokú hatóság indokolásának kiegészítése mellett helybenhagyta.

A másodfokú döntés ellen benyújtott keresetet a **.M.K. M. B.** ügyszám 1 ítéletével elutasította.

A bírósági határozat felülvizsgálata iránt indított perben a K. a ... ügyszám 2.számú ítéletét a ügyszám 3.számú, 2015. május 13. napján kelt ítéletével hatályában fenntartotta. A K. megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemre hivatkozott Alaptörvényi rendelkezéseket a Gyvt. rendelkezéseit, továbbá az Emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló R.-ban 1950. november 4. napján kelt egyezmény és az ahhoz tartozó 8 kiegészítői jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény rendelkezéseit nem sértette meg, ezért a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A K. nem találta megalapozatlannak a III.r. felperes azon álláspontját, mely szerint a jogerős ítélet sérti a R. E. 3.cikkét (kínzás

tilalma), a 14. cikkét (a megkülönböztetés tilalma) és a 8. cikk (1) és (2) bekezdését (magán- és családi élet tiszteletben tartásához való joga).

A gyámhatóság 2015. január 6. napján kelt ..számú határozatával rendelte el az V.r. felperes nevelésbe vételét. Rögzítésre került, hogy a családgondozó által készített környezettanulmányból megállapítható, hogy a szülők lakókörnyezete, életvitele pozitív irányba változott, azonban anyagi helyzetük labilis.

A III.r. felperes ezen határozattal szemben bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett, a ... a 2016. május 3. napján kelt ítéletében a nevelésbe vételről rendelkező határozatot jogellenesnek mondta ki és azt hatályon kívül helyezte.

A gyámhatósági határozatok havi 1 órában határozták meg a rendszeres kapcsolattartást, az időszakos kapcsolattartásra a szülők 2015. év nyarán kaptak lehetőséget.

A gyermekvédelmi gyám 2016. január 21. napján kezdeményezte az V.r. felperes nevelésbe vételének megszüntetését, majd 2016. március 22. napján tartott gyámhatósági tárgyaláson a hatóság az V.r. felperes hazagondozása mellett döntött, mivel a gyermekvédelmi gyám, a nevelőszülő, a nevelőszülői tanácsadó, a megyei gyermekjogi képviselő is erre tett javaslatot.

Az V.r. felperes 2016. március 25. napján kelt gyámhatósági határozat alapján szülei gondozásába került vissza, a nevelésbe vétele megszűnt.

I.rendű alperes neve fenntartásában működő gyermekjóléti szolgáltatás működését T. J-e 2009. július 31. napján kelt ..számú határozatával engedélyezte.

2010. január 1. napjától módosult a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről szóló 259/2012. (XII.18.) Korm. rendelet (a továbbiakban GyMr.), melynek következtében változtak a hatásköri szabályok. A GyMr. alapján a szociális- és gyámhivatalok hatáskörébe került a gyermekjóléti alapellátások működésének engedélyezése, ellenőrzése, ha a szolgáltató intézmény gyermekek átmeneti gondozását, gyermekvédelmi szakellátást, vagy bentlakásos szociális intézményi ellátást is nyújtott, majd 2012. évtől teljeskörűen a szociális- és gyámhivatalok váltak a működést engedélyező és ellenőrző hatósággá.

A III.r. alperes szociális- és gyámhivatala 2013. október 21. napján ..számú hatósági ellenőrzést indított, melynek során megállapította, hogy a szolgáltató működése csak részben felel meg a vonatkozó szakmai szabályokban foglaltaknak, ezért határidő kitűzésével a fenntartót a hiányosságok megszüntetésére kötelezte, amely azonban a megtett intézkedéseiről a szociális- és gyámhivatalnak többszöri felhívására sem nyújtott tájékoztatást.

Időközben az egyes törvényeknek a szociális gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásával összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CLXVIII. törvény hatályba lépésével az elektronikus nyilvántartásba vételi rendszer bevezetésére került sor 2013. december 1. napjával. A szolgáltatói nyilvántartásba vételi eljárásokban a kormányhivatalok szakigazgatási szerveiként működő szociális- és gyámhivatalok jártak el elsőfokon. A szociális- és gyermekjóléti gyermekvédelmi terület addig különálló kormányrendeleti szabályozása egy új kormányrendelettel a szociális gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet hatályba lépésével került összehangolásra. A törvénymódosítás szolgáltatói nyilvántartás bevezetéséhez szükséges átmeneti rendelkezései között meghatározásra került, hogy 2013. december 1-jén működési engedéllyel rendelkező szolgáltatókat 2014. június 30. napjáig hivatalból kellett bejegyeznie a szociális- és gyámhivatalnak. A fentiek figyelembevételére alapján a szociális- és gyámhivatal a 2014. június 26. napján kelt .. számú határozattal az engedélyes szolgáltatói bejegyzéséről döntött.

A szociális- és gyámhivatal a . számon hatósági ellenőrzést indított, valamint a szolgáltató 2014.

évi szakmai ellenőrzése ügyében a szociális- és gyermekvédelmi főigazgatóságot a 2014. október 1. napján kelt . számú végzésével szakértőként rendelte ki.

A szolgáltató helyszínen történő ellenőrzésére 2014. október 23. napján került sor. Az ellenőrzés során tapasztaltak a .. számon iktatott jegyzőkönyvben kerültek rögzítésre. A korábban kirendelt szakértőt a szociális- és gyámhivatal a 2014. december 29. napján kelt iratában kereste meg, melynek során a szakértőt a szakértői vélemény soron kívüli elkészítésére kérte, majd 2015. január 14. napján a szakértő által végzendő ellenőrzési feladatok kiegészítéséről rendelkezett.

A szakértői vélemény birtokában a 2014. évi ellenőrzés során feltárt, valamint a 2013. évi ellenőrzés kapcsán megállapított, azonban a fenntartó által fel nem számolt hiányosságok megszüntetésére 20 napos határidő kitűzésével a ..számú végzésében hívta fel a szociális- és gyámhivatal a fenntartót és ezzel egyidejűleg, de külön döntésben a ..számú végzésével iratok csatolására való kötelezésre került sor. A szociális- és gyámhivatal a tényállás tisztázása érdekében tárgyalás kitűzésére készített döntéstervezetet, annak kibocsátásra azonban nem került sor, mert a fenntartó a 2015. március 27. napján kelt levelében a feltárt hiányosságok felszámolására tett intézkedéseiről tájékoztatta a hatóságot, valamint az iratok bemutatása tekintetében teljesítésre megállapított határidő meghosszabbítását kérte.

A III.rendű alperes neve a fenntartó kérelmének a ..számú döntésében helyt adott és az iratok megküldésére adott teljesítési határidőt meghosszabbította 2015. május 4. napjáig.

A III.rendű alperes neve a ..számú döntésében megállapított hiányosságok pótlására biztosított teljesítési határidő meghosszabbítása iránti kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította, mivel a határidő hosszabbítás iránti kérelem a teljesítésre nyitvaálló határidő leteltét követően került előterjesztésre. Az ezt követően tett fenntartói intézkedések (család gondozó kinevezése, működési beszámoló megküldésre) a jogszabályoknak megfelelő működést még nem biztosították teljeskörűen, ezért a kormányhivatal a 2015. május 11. napján kelt ..számú végzésében a szolgáltató ellenőrzése tárgyában ismét utóellenőrzést rendelt el, melynek keretében 2015. május 15. napján a helyszínen végzett ellenőrzést.

A feltárt hiányosságok pótlására történő ismételt figyelmeztetést követően a fenntartó 2016. augusztus 25. napján küldte meg nyilatkozatát, továbbá a jogszerű működés érdekében megtett intézkedéseinek igazolására szolgáltató iratokat.

A felperesek a keresetük szerint kérték annak megállapítását, hogy a Polgár i törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:51. §-a és 2:52. §-a, és az I. és a II.r. felperesek tekintetében részben a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (1959. évi Ptk.) 84.§. (1) bekezdése alapján

- az **I.r. alperes** megsértette a felperesek magán- és családi életéhez fűződő jogát, valamint az V.r. felperes védelemhez és gondoskodáshoz való jogát azzal, hogy

- az általa foglalkoztatott védőnő kvázi hatósági fellépése során elmulasztotta a fokozatosság elvének érvényesítését és
- az általa fenntartott gyermekjóléti szolgáltató megsértette a fokozatosság elvét és elmulasztotta az alapellátást, valamint a szülők támogatását és segítségét annak érdekében, hogy a kiemelt gyermekek hazagondozására képessé váljanak.

- állapítsa meg a törvényszék, hogy az I.r. alperes a felperesek egyenlő bánásmódhoz való jogát megsértette azzal, hogy alapvető jogok gyakorlásával összefüggésben közvetlen és közvetett hátrányos megkülönböztetésben részesítette őket, továbbá a felperesi szülők egyenlő bánásmódhoz való jogát azzal is megsértette, hogy az általa foglalkoztatott védőnő és az általa

fenntartott gyermekjóléti szolgáltató emberi méltóságot sértő magatartást tanúsított, amivel szemben elmulasztott fellépni és mindezzel zaklatásban is részesítette őket.

- a törvényszék állapítsa meg, hogy a **III.r. alperes** megsértette a felperesek magán- és családi élethez fűződő jogát, továbbá az V.r. felperes védelemhez és gondoskodáshoz való jogát azzal, hogy elmulasztotta a gyermekjóléti szolgáltató alapellátása megfelelő színvonalának ellenőrzését, megsértette a fokozatosság elvét és indokolatlanul, szigorúan szabályozta a felperesi szülők gyermekeikkel való kapcsolattartását.

- a törvényszék állapítsa meg, hogy a III.r. alperes megsértette a felperesek tisztességes eljáráshoz való jogát azzal, hogy nem biztosította részükre a részrehajlásmentes eljárást, határozatait nem indokolta megfelelően, az ideiglenes hatályú elhelyezésről és a nevelésbe vételről szóló határozatait késedelmesen hozta meg és közölte továbbá a felperesek jogorvoslathoz való jogát is megsértette azzal, hogy határozatait késedelmesen hozta és közölte.

-állapítsa meg, hogy a III.r. alperes a felperesek egyenlő bánásmódhoz való jogát is megsértette azzal, hogy alapvető jogok gyakorlásával összefüggésben közvetlen és közvetett hátrányos megkülönböztetésben részesítette őket, továbbá a felperesi szülők egyenlő bánásmódhoz való jogát azzal is megsértette, hogy határozataiban átvette a védőnő és a családgondozó előítéletes, megalázó, a gyermekvédelmi intézkedés szempontjából irreleváns megjegyzéseit és ezzel zaklatásban is részesítette őket.

-állapítsa meg, hogy a **IV.r. alperes** megsértette a felperesek magán- és családi élethez fűződő jogát, az V.r. felperes védelemhez és gondoskodáshoz való jogát azzal, hogy hatósági jogkör hiányában hatósági határozat nélkül az újszülött gyermekeket a kórházban visszatartotta és ezáltal ténylegesen elszakította a szülőket és az újszülött gyermekeiket egymástól.

- a törvényszék állapítsa meg, hogy a IV.r. alperes a felperesek egyenlő bánásmódhoz való jogát is megsértette azzal, hogy alapvető jogok gyakorlásával összefüggésben közvetlen és közvetett hátrányos megkülönböztetésben részesítette őket.

- **tiltsa el az alpereseket a további jogsértésektől** (Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b.) pontja.

- az eltiltás körében **kötelezze** az I.r. alperest, hogy az alkalmazásában álló védőnő és gyermekjóléti szolgáltató munkatársa, a III.r. alperest, hogy a felügyelete alatt álló III.rendű alperes neve Hivatal 1, a IV.r. alperest pedig arra, hogy a szülészeti osztály vezetője az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 1 éven belül **antidiszkriminációs, illetve interkulturális kommunikációs tréningen vegyen részt** (Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b.) pontja).

- a törvényszék **kötelezze az alpereseket arra, hogy saját honlapjukon tegyék közzé** a törvényszék ítéletének a jogsértést megállapító és a jogsértéstől eltiltó, valamint objektív szankciókat tartalmazó rendelkezését.

-**kötelezze az alpereseket** arra is, hogy az ítélet ezen rendelkezéseit tizenöt napon belül írásban **közzöljék a M. T. I.-vel** (Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c.) pontja.

- kötelezze egyetemlegesen az alpereseket az I.r. és a II.r. felperesek részére V. I. nevű gyermeküket érintő jogsértő gyakorlat kapcsán fejenként 2.000.000,-forint **nem vagyoni kártérítés megfizetésére** (1959. évi IV. törvény, azaz régi Ptk. 84. § (1) bekezdés e.) pontja).

- egyetemlegesen kötelezze az alpereseket az I.r. és a II.r. felperesek részére V. ... nevű gyermeküket érintő jogsértő gyakorlat kapcsán, továbbá a III.r. - V.r. felperesek részére fejenként 2.000.000,-forint **sérelemdíj megfizetésére** (Ptk. 2:52. §).

- kötelezze az alpereseket a perrel felmerülő költségek viselésére.

Az I.r . alperessel szembeni kereset körében a felperesek hivatkoztak arra, hogy a felperesi anyák várandósága során a kesznyéteni védőnő valamennyi esetben a jogszabályból fakadó feladatának ellentmondva megfélemlítően, ellenségesen, kvázi hatósági személyként zaklató módon végezte a terhesgondozást, előítéletes, megalázó és szakmaiatlan kijelentésekkel illette a felpereseket. E hozzáállás az anyák számára meghatározta egész várandósságukat, magzataikat félelemben, folyamatos stresszben kényszerültek kihordani. Hivatkoztak arra, hogy a védőnő dehonesztálóan minősítette a felperesi édesanyák külsejét, tisztaságát, megalázó gunyoros megjegyzéseket tett. Olyan instrukciókat adott a felperesi anyáknak, melyet ők nem értettek. A védőnő folyamatosan a megfelelő táplálkozást és a méltó környezetet kérte számon a felpereseket, miközben a mélyszegénységben, közmunkából élő szülők önhibájukon kívül ennél jobb lakáskörülményeket képtelenek voltak biztosítani.

Az I.r. és a II.r. felperesek a B.-vel való terhesség kapcsán még kevesebb támogatást kaptak, egyszer sem ment ki hozzájuk a családgondozó. A védőnő az I.r. felperes B.-vel való terhessége kapcsán és annak tudatában intézkedett, hogy a szülők nem kapják meg a gyermekjóléti alapellátást, a megfelelő segítséget a tőlük elvárt feladatokhoz. A védőnő szerint az anya hozzáállása és együttműködési készsége nem javult ezen terhesség során sem. A védőnő a felperesi családoknak nem nyújtott segítséget az elérhető támogatások megszerzéséhez.

A felperesek előadták, hogy a III.r. felperes bizonytalanságban, stresszben, de némi reménykedéssel várta a szülést. Ugyanakkor úgy érezte, hogy a védőnő lekezelően bánik vele. A védőnő annak ellenére nem segítette a szülőknek, hogy maga is tisztában volt azzal, hogy nem működik érdemi alapellátás a faluban és sok esetben még az ő jelzéseire sem érkezik válasz. Ennek ellenére nem tett lépéseket az érdemi segítségnyújtás megszervezésére az I.r., vagy a III.r. alperesnél, hanem a terhességek korai szakaszában olyan tartalmú leveleket küldött a kórházba, amelynek nyomán a kórházban automatikusan visszatartották a hónapokkal később születendő gyermekeket. Azzal, hogy nincs érdemi alapellátás, segítségnyújtás a településen, a védőnő tisztában volt, tehát annak is tudatában kellett lennie, hogy az ő jelzései jelentik az egyetlen alapot a III.r. alperes döntéséhez, így a védőnő kvázi hatósági személyként járt el és megelőlegezte a gyámhatósági döntést.

A felperesek a családgondozó jogsértő magatartása és az alapellátás elmaradása körében hivatkoztak arra, hogy a felperesi családok nem részesültek alapellátásban és segítségnyújtásban, miközben a családgondozóknak törvényi kötelezettségük lett volna ezek nyújtása (Gyvt. 39. §). Az I., II.r. felperesek I-vel való terhesség idején kétszer, a B.-vel való terhesség alkalmával pedig egyszer sem járt náluk a családgondozó. Érdemi segítséget nem kaptak, helyette a családgondozók a védőnő jelzéseinek szövegét átvéve, azokra alapozva tettek javaslatokat a gyámhatóság felé. Azon ritka alkalmakkor, amikor a családgondozók családlátogatásra jártak zaklató magánszféra és emberi méltóságot sértő módon viselkedtek. Hivatkoztak arra, hogy a gyermekek aktáiban nincs nyoma az érdemi, hathatós családgondozói erőfeszítéseknek, családlátogatás során való beszélgetések révén való szülői felelősség, gyermeknevelési kompetencia fejlesztésének az ellátási formák terén való segítségnek. A szolgáltatásokhoz hozzájutás megszervezésének, vagy a lakhatási gondok miatti alternatív elhelyezési lehetőségek felkutatásának. Mindkét család esetében elmondható, hogy a gyermekek kiemelése után megszakadt a kapcsolat a családokkal, a családgondozók a gyermekek hazagondozásáért semmilyen érdemi támogatást nem tettek, azonban ez alapfeladatuk lett volna. Amikor pedig a felperesek eljutottak oda, hogy a kapcsolattartást kérjék, a családgondozó akadályozta a

kapcsolattartás létrejöttét. A felperesek hivatkoztak arra, hogy a családgondozók nem csak nem segítették a hazagondozást, de kifejezetten akadályozták is amikor 2015. decemberében megpróbálták megakadályozni a karácsonyi kapcsolattartást mondvacsinált okokból. Hivatkoztak arra, hogy amennyiben a felperesi családok megkapják a megfelelő ellátást, ha a családgondozó és a védőnő nem ellenségesen lép fel velük szemben, nem keres folyamatosan kifogásokat, illetve nem az évekkal korábban elkövetett hibákat róják fel, akkor a gyermekek kiemelését meg lehetett volna előzni, vagy sokkal korábban hazakerülhettek volna.

A felperesek hivatkoztak arra, hogy a fokozatosság elve a gyermeki jogokat garantáló egyik legfontosabb alapelv, melyet a törvény konkrét jogszabályi rendelkezésekben is konkretizál (15. § (2) és (4) bekezdése, 67. §). A védőnő és a családgondozó a problémák megelőzése és megoldása helyett rögtön ideiglenes hatályú elhelyezésre tettek javaslatot és meg sem kísérelték a védelembe vételt, vagy akár az átmeneti elhelyezési formák felajánlását.

A felperesek hivatkoztak arra, hogy a perben érintett időszakban nagyon hiányosan működött a gyermekjóléti alapellátás. Nem volt elegendő munkaerő a feladatok ellátására, a családgondozók saját tapasztalat híján beszámolási kötelezettségüknek legtöbbször a védőnő által írt jelzések átmásolásával tettek eleget. Hivatkoztak arra, hogy a III.r. alperes 2013-tól ellenőrizte a szolgáltatót, 2013. októberében megállapította, hogy a szolgáltató működése nem felel meg a szakmai szabályoknak és határidő túzásával kötelezte a hiányosságok megszüntetésére. 2013. októbertől kezdve a hatóság rendszeresen felhívta és kötelezte a szolgáltatót a hiányosságok megszüntetésére, ám az I.r. alperes nem tett eleget ezeknek a felszólításoknak egészen 2016. augusztus 25. napjáig.

A felperesek hivatkoztak arra, hogy az I.r. alperes megsértette a felperesek egyenlő bánásmódhoz való jogát, az elsődlegesen közvetlen hátrányos megkülönböztetést, illetve zaklatást valósított meg a felperesek roma nemzetiségi hozzátartozásával összefüggésben. Hivatkoztak arra, hogy valószínűsítették, hogy az alperesek hátrányt okoztak a felpereseknek gyermekeik elvételével. Előadták, hogy az I.r. alperes elsődlegesen közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósított meg a felperesekkel szemben, mivel kedvezőtlenebb bánásmódban részesültek, mint amelyben más összehasonlítható helyzetben lévő személy, vagy csoport részesült. Előadták, hogy a roma származáson alapuló diszkriminációt támasztják alá a romákkal szembeni előítéletességről tanúskodó, velük szemben sztereotípiákat tükröző mondatok, amelyek a védőnő és a családgondozó által írt dokumentumokban megjelennek, illetve a roma származáson alapuló diszkriminációt támasztják alá a keresetlevél 52. mellékletében bemutatott statisztikai adatok. Hivatkoztak arra a felperesek, hogy a eljárás további településein, ahol a roma lakosok száma alacsonyabb, kevesebb ideiglenes hatályú elhelyezés történt, mint község 1.-ben, vagyis a gyermekek kiemelése a község 1. roma közösséget nagymértékben, még az összehasonlítható helyzetben lévő kesznyéteni és nem kesznyéteni nem roma lakosokat alig érinti.

Hivatkoztak arra, hogy amennyiben a törvényszék szerint a közvetlen hátrányos megkülönböztetés nem állapítható meg, úgy másodlagosan közvetett hátrányos megkülönböztetés megállapításának van helye az Ebktv. 9. §-a értelmében.

Előadták ezen túlmenően, hogy az I.r. alperes nem csak a védőnő és a családgondozó aktív, zaklató magatartása miatt felel, hanem saját munkáltatóként, fenntartóként elkövetett mulasztásai miatt is.

Előadták, hogy az I.r. alperes nem tett eleget kimentési kötelezettségének azzal, ha bemutatja,

hogy a faluban közmunkát, foglalkoztatás helyettesítő támogatást adnak a roma származású embereknek. E támogatások ugyanis állampolgári jogon járnak minden jogosultnak. Ezzel szemben olyan támogatási formákat, amelyekkel az önkormányzat méltányossági alapon segíteni tudná az érintett családokat, a felperesi családok nem kaptak, ugyancsak nem kaptak a családok az I.r. alperestől a nevelésből a gyermekeikkel való kapcsolattartáshoz támogatást.

A III.r. alperessel szembeni kereset körében a felperesek hivatkoztak arra, hogy a III.r. alperes megsértette a felperesek magán- és családi életéhez fűződő jogát és az V.r. felperes védelemhez és gondoskodáshoz való jogát azzal, hogy feladata lett volna a gyermekjóléti alapellátás megfelelő színvonalának ellenőrzése, a fokozatosság elvének megtartása és a kapcsolattartás elősegítése, azokat azonban nem tartotta meg a III.r. alperes. A felperesek hivatkoztak arra, hogy a K. Gy. Sz. 2013. októbere és 2016. évi augusztusa között jogszabályellenesen működött. Ezen jogszabálysértő állapot hatékonyabb eszközökkel is kezelhető lett volna a III.r. alperes részéről. Az ellenőrzésről rendelkező 369/2013. Korm. rendelet 40. § 1.g - h. pontjai szerint ugyanis az ellenőrző hatóság a jogsértés jellegétől függően legfeljebb 4 hónapos határidő tűzésével szólítja fel a fenntartót a hiányosság megszüntetésére, kötelezheti a fenntartót a személyes gondoskodást nyújtó személyek továbbképzésre küldésére, vagy egyeztető megbeszéléseket is tarthat, bírságot szabhat ki a fenntartóval szemben. A felperesek előadták, hogy a 3 évig fenntartó jogszabályellenes állapot annak a jele, hogy a III.r. alperes érdemi, hatékony ellenőrzését és korrekciót nem valósított meg.

Felperesek előadták, hogy a III.r. alperes nem tartotta meg a Gyvt. fokozatosságra vonatkozó szabályát. Az lett volna a feladata, hogy a család lakhatási, anyagi gondjairól beszámoló jelzések kézhezvételét követően megkeresse a K Gy. Sz-t, hogy egyrészt vázolja milyen alapellátásban részesítette a családot annak érdekében, hogy a veszély elháruljon, támassza alá hatósági intézkedés szükségességét, amennyiben alátámasztható a hatósági aktus meghozatalának szükségessége, vizsgálja meg, milyen alapellátási megoldási formák jönnek szóba és ha ezek valamilyen okból nem megvalósítható lehetőségek, akkor győződjék meg arról az ideiglenes intézkedés valamely rokonnál megvalósítható-e.

A felperesek hivatkoztak arra, hogy a szülők a kiemelt csecsemőkkel születésük után egyáltalán nem tudtak kapcsolatot tartani, tekintettel arra, hogy a határozatok kézbesítése pillanatában a gyermekek elhelyezési helyszínéről sem volt tudomásuk, majd a nevelésbevételi határozatok értelmében mindösszesen havonta egyszer egy órára láthatják gyermeküket a törvény által garantált kapcsolattartás keretében. Időszakos kapcsolattartást csak azóta engedélyezett a hatóság az I. - IV.r. felperesek esetében, mióta jogi támogatás áll a családok mögött. A gyámhatóság a szülők és a gyermekek közötti kapcsolattartást indokolatlanul korlátozta, illetve korlátozza. Hivatkoztak arra, hogy a felperesi családokról elmondható, hogy a kiemelési okok közül egyik esetben sem merült fel sem agresszió, sem abúzus, mégis összesen havi 1x1 órás kapcsolattartást határozott meg a gyámhatóság rendszeres kapcsolattartásként. Ez az indokolatlanul szigorú gyakorlat nem teszi lehetővé sem a szülők, sem a gyermekek számára az érdemi családi kapcsolatok fenntartását. Az időszakos kapcsolattartási kérelmek mérlegelése során is hasonlóan, szigorúan, jogellenesen járt el a gyámhatóság akkor, amikor anyagi okokra, illetve a gyermekek korára hivatkozással utasította el a kérelmeket. Ezzel a gyámhivatal ellehetetlenítette, folyamatosan ellehetetleníti a kapcsolat fenntartását, veszélyeztetve a sikeres hazagondozást.

A felperesek hivatkoztak arra, hogy a III.r. alperes azzal sértette meg a felperesek tisztességes

eljáráshoz való jogát és jogorvoslathoz való jogát, hogy a határozatait nem indokolta megfelelően, másrészt az ideiglenes hatályú elhelyezésről és a nevelésbe vételről szóló határozatait késedelmesen hozta meg és közölte, harmadrészt nem biztosította a részrehajlás-mentes eljárást. A felperesek előadták, hogy nem értették a kioktatást a tárgyaláson és nem értesültek, vagy nem értették a fellebbezési jogukra vonatkozó kioktatást sem. A felperesek előadták, hogy a Ket. általános ügyintézési határidejére vonatkozó szabályait a Gyvt. speciális ügyintézési határidőkkel egészíti ki, az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatára rendelt 30, illetve 35 napos határidővel. A határidő be nem tartása azért is komoly jogsérelmet jelent, mivel a gyermekek sorsa ebben az időszakban jogilag rendezetlen, törvényes képvisellel nem rendelkeznek.

A felperesek hivatkoztak arra hogy a III.r. alperes megsértette az egyenlő bánásmódhoz való jogukat közvetlen és közvetett hátrányos megkülönböztetést, illetve zaklatást valósítottak meg a felperesek roma nemzetiségi hovatartozásával összefüggésben. Előadták, hogy a III.r. alperes hátrányt okozott a felpereseknek, közvetlen hátrányos megkülönböztetés valósult meg a felperesekkel szemben, mivel kedvezőtlenebb bánásmódban részesültek a felperesek, mint amelyben más összehasonlítható helyzetben lévő személy, vagy csoport részesült. A felperesek hivatkoztak a Hivatal 1 2014. augusztus 11. napján .. számú határozatban foglaltakra ... ideiglenes hatályú elhelyezése tárgyában („A várandós külleme elhanyagolt, ápolatlan, hiányos, orálhigiéné jellemzi... Napközben a várandós nem tartózkodik otthon, állandóan úton van, anyósánál étkezik, napközben ott ücsörög, mulatja az időt, évek óta így élnek folyamatosan, szociális ellátásokból élnek, csak az apának van némi jövedelme..... Önálló életvitelre nem hajlandóak")

A felperesek előadták, hogy ezen megállapítások önmagukban is kirívóan személyeskedőek, szakmaiatlanok, sértik az emberi méltóságot. Ellenséges, lekicsinylő, hibáztató és előítéletes jellegűek.

Hivatkoztak arra, hogy a közvetlen diszkrimináción túl a III.r. alperes a felperesi szülőket zaklatásnak is kitette azáltal, hogy kontroll nélkül átvette az I.r. alperesi szakemberek zaklató, ellenséges, emberi méltóságot sértő megjegyzéseit a határozataiban és ezzel fokozta a felperesi szülők ellen kialakuló ellenséges, megfélemlítő, megalázó környezetet.

A IV.r. alperessel szemben előterjesztett kereset körében a felperesek hivatkoztak arra, hogy a IV.r. alperes megsértette a magán- és családi élethez fűződő jogait az I. - IV.r. felpereseknek, továbbá az V.r. felperes védelemhez és gondoskodáshoz való jogát azáltal, hogy határozat nélkül tartotta vissza a gyermekeket a kórházban. Előadták, hogy amikor ténylegesen elválasztották a felperesi anyákat a gyermekeiktől még nem születtek meg a hatósági határozatok.

A felperesek hivatkoztak arra, hogy a IV.r. alperes elmulasztotta a jelzőrendszeri tagi kötelezettségét, mivel a Gyvt. szerinti jelzőrendszeri tagi kötelezettség elmulasztásával nem tett lépéseket az anyáknak nyújtandó segítségnyújtás körében.

A felperesek állították, hogy a IV.r. alperes megsértette a felperesek egyenlő bánásmódhoz való jogát azzal, hogy közvetlen hátrányos megkülönböztetést és zaklatást valósított meg a felperesek roma nemzetiségi hovatartozásával összefüggésben. Hivatkoztak arra, hogy az I.r. felperesnek **B.** nevű gyermekét nem mutatták meg, nem szoptathatta, csupán egy ízben üvegen keresztül láthatta két percig. II.r. felperes is csak telefonnal tudott üvegen keresztül képet készíteni a gyermekről, és akkor is megszégyenítő megjegyzéseket kapott az ott dolgozók részéről. Ezen túlmenően az I.r. felperes hivatkozott arra, hogy amikor szülés után ellátták, akkor nem csak kiabáltak vele az orvosok, hanem meg is ütötték és lehordták mindennek amiatt, hogy már megint szül.

Felperesek hivatkoztak arra, hogy az E. B. H. az ügysz. számú ítéletében egy hasonló ügyben elmarasztalta a IV.r. alperest kimondva, hogy a kórház roma származása miatt sértette meg egy szülő nő egyenlő bánásmódhoz való jogát.

Az alperesek kérték a felperesek keresetének elutasítását és a felperesek perköltségben történő marasztalását.

Az I.r. alperes hivatkozott arra, hogy a felperesek magán- és családi életébe nem avatkozott bele, mindkét család esetében gyámhatósági eljárás lefolytatására került sor a gyermekeket megillető jogok védelme érdekében. A terhesgondozás körében az egészségügyi jogszabályokban előírt kötelező vizsgálatokról van szó, amelyek mind a várandós anya, mind a magzat védelmét szolgálják. Ezek elmulasztását a szülői, az anya magzat iránti felelősségének körében kell értékelni. Ezeket a vizsgálatokat a T. E. C. végezte jellemzően. Annak érdekében, hogy az egészségügyi szolgáltatás mindenki számára elérhető legyen, utazási támogatás vehető igénybe az egészségbiztosítás keretében, ha a felperesi anyák elvárható módon együttműködtek volna a családsegítő szolgálattal, kérés esetén lett volna lehetőség a vizsgálatra történő szállításuk megoldására is. Továbbá nem a vizsgálatok elmaradása váltotta ki a gyámhatósági intézkedést, hanem ez csak értékelési szempont volt a szülői magatartás és a felelőség vonatkozásában. Az I.r. alperes előadta, hogy község 1 községben, illetve a környező településeken átmeneti otthon nem működik, egy lehetőség objektív hiányát az I.r. alperes terhére felróni nem lehet. Az átmeneti otthonok védelmi célja egyébként sem arra való, hogy egy várandós anyát és teljes családját hosszabb időre befogadja.

Az I.r. alperes hivatkozott arra, hogy a felperesi keresetben a károkozó személyiségi jogot megsértő személye nincs konkrétan megjelölve. A legközelebb ehhez a helyi védőnő megjelölése áll, de konkrét személy nincs megnevezve. Előadta, hogy a felperes szerint mulasztásos jogsértést követett el és törvénytelenül működött a gyermekjóléti szolgáltató. Ezzel kapcsolatban az I.r. alperes kifejtette, hogy egy közigazgatási központ szolgáltató szervezet, illetve annak egy regionális szolgáltatója nem lehet károkozás alanya. Előadta, hogy a családvédelmi szolgáltatót korábban érintett vizsgálat hiányosságokat állapított meg és nem törvénytelenül működött. Egy adott szervezet belső hiányosságai, amelyek pótolhatóak, külső tevékenységében sem törvénytelenül működnek meg, hiszen a szolgálat permanensen tovább működött és rendezte a szervezet hiányosságait. Erre való tekintettel a felperesnek meg kellett volna jelölnie konkrétan, hogy a szolgálat mely alkalmazottai sértették meg a felperesek személyiségi jogait, de ezt nem tette.

Hivatkozott arra, hogy az I.r. alperesnek nincs ellenőrzési joga a családvédelmi szolgálat tekintetében. A védőnői szolgálat és a családvédelmi szolgálat telepített, speciális szervezeti egységek önálló központokkal és költségvetésekkel, őket pusztán a munkaviszony kapcsolja az I.r. alpereshez.

Az I.r. alperes hivatkozott a T. Bíróság ..sorszámú és a . Törvényszék ..sorszámú másodfokú ítéletére, előadta, hogy B. F. védőnő jogszabályi kötelezettségének eleget tett, a védőnői jelzési kötelezettség nem jelent automatikus gyermekelvételt, a gyámügyi hatóság a jelzés alapján folytatja le saját eljárását, amelynek keretében a jelzés megalapozottságát is ellenőrzi. A védőnő a tapasztalt helyzetet jelzi, nem valótlanságokat, amelyet az elsőfokú bíróság által is rögzített közigazgatási bírósági és K. határozatok is alátámasztottak. A közfeladatot ellátó személyeknek a jogszabályokon alapuló és valódi védelemre szorulókat érdekeit szem előtt tartó feladat ellátása nem alapozhat meg valótlanságokat.

Az I.r. alperes hivatkozott arra, hogy a felperesek egyenlő bánásmódhoz való jogának sérelme nem valósult meg, az erre irányuló keresetet teljes egészében megalapozatlanként kérte

elutasítani. Csatlakozott a III.r. alperes e körben kifejtett észrevételeihez.

A III.r. alperes hivatkozott arra, hogy nem sértette meg a felperesek magán- és családi életéhez fűződő jogát, az V.r. felperes védelemhez és gondoskodáshoz való jogát. Alaptalan az az állítás, hogy védelemben vétel nem volt indokolt az I. és II.r. felperesi családnál. A hazagondozott nagyobb gyermekek védelemben vételére ugyan nem került sor, bár amíg község 1.-ben laktak nagyon sok problémával kellett szembenéznie a családgondozónak, amely során a korábban becsatolt nevelésbe vétel felülvizsgálatáról legutóbb hozott határozatokból is kitűnik. Ugyanakkor a legkisebb, kezdetektől családban nevelkedő gyermek V. S. védelemben vételére sor került. A III.r. alperes hivatkozott arra, hogy az V.r. alperes gondoskodáshoz és védelemhez való joga nem személyiségi jog. A felperesi jogi képviselő a családban való fölnövekedés biztosításával összefüggésben kívánja a személyiségi jogok körébe sorolni, mely azért nem alapos, mivel a szülői súlyos veszélyeztetettség a jelen perben irányadó időszakban még fennállt. A V.-kiskorúak vonatkozásában maguk a szülők is belátták, hogy nem tudják a gyermekek hazagondozásukat otthonukban biztosítani. Az V.r. felperes ideiglenes hatályú elhelyezésének felülvizsgálata pedig a jogorvoslati eljárások folytán húzódott el egészen a közigazgatási per megindításáig és a kiskorú gyermek hazagondozásáig.

A III.r. alperes hivatkozott arra, hogy a kapcsolattartás joga nem személyiségi jog, bár valóban a gyámhatósági eljárás nem családjogi vita, azonban a kapcsolattartás joga ahhoz hasonló, miután a kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezésével a szülő gondozási-nevelési joga szünetel. A nevelésbe vétellel pedig a szülői felügyeleti joga szünetel, így vér szerinti gyermekével a kapcsolatot a szakellátás házirendjéhez és előírásaihoz, javaslataihoz igazodva tudja tartani, amelyet a gyámhatóság a döntésében ennek megfelelően szabályoz. Az időszakos kapcsolattartás mindig a szülő kérelmére külön engedélyezhető, erről külön döntést hoz a hatóság, a döntések ellen jogorvoslatnak van helye, így a jogorvoslati eljárásokban orvosolhatóak az esetleges sérelmek. Hivatkozott arra, hogy nem szabályozta a gyámhatósággal folyamatos kapcsolattartást túl szigorúan, hiszen a TGYSZ házirendje szerint arra havonta egy alkalommal kerülhet sor, azonban a kapcsolattartás formái a telefonhívás, csomagküldés, levelezés, ajándék, és a döntés pedig minden esetben tartalmazza, hogy az időszakos kapcsolattartást külön kérelemre engedélyezi a hatóság, amennyiben annak feltételei fennállnak. A folyamatos kapcsolattartás a TGYSZ javaslatának megfelelően került szabályozásra, az időszakos kapcsolattartások vonatkozásában külön döntést hozott a hatóság a környezetanulmány, családgondozói javaslatok figyelembevételével. Amennyiben a szülő ilyen irányú kérelmet nem adott be, úgy a kérelem hiányában erről nem dönthetett a hatóság.

A III.r. alperes hivatkozott arra, hogy a gyermekjóléti szolgálat vonatkozásában a felügyeleti szerv lehetőségeihez mérten mérlegelési jogkörben megtette a szükséges intézkedéseket. Nem vitatottan voltak problémák a gyermekjóléti szolgálatok működése vonatkozásában, amely országos szinten fennálló probléma volt, különösen a kistélepülések esetében. Szakemberhiány, működési feltételek biztosítása volt az elsődleges. A felügyeleti szerv azonban minden olyan intézkedést megtett, amely a jogszabály erejénél fogva megillette. Előadta, hogy a szociális- és gyámhivatal hatósági ellenőrzést indított a ..számon 2014. évi szakmai ellenőrzés ügyében a szolgáltató végzéssel szakértőként rendelte ki a Sz. Gy. F.. Sor került 2011. október 23. napján a szolgáltató helyszíni ellenőrzésére. 2015. január 14. napján végzésében a szakértő által végzendő ellenőrzési feladatok kiegészítéséről rendelkezett, majd a fenntartó által fel nem számolt hiányosságok megszüntetésére végzésben hívta fel a szociális- és gyámhivatal a fenntartót, illetve végzésével iratok csatolására kötelezte. Továbbá miután a fenntartói intézkedések a jogszabályoknak megfelelő működést még nem biztosította teljeskörűen, a hivatal 2015. május

11. napján kelt végzésével a szolgáltató ellenőrzése tárgyában ismét utóellenőrzést rendelt el, melynek keretében 2015. május 15. napján helyszínen végzett ellenőrzést, a fenntartó a hiányosságok pótlására történő ismételt figyelmeztetést követően 2016. augusztus 25. napján küldte meg nyilatkozatát, továbbá a jogszerű működése érdekében megtett intézkedéseinek igazolására szolgáló iratot.

A III.r. alperes hivatkozott arra, hogy a jegyzői gyámhatóság és a gyámhivatal a család kiskorú gyermek vonatkozásában a fokozatosság elvét betartotta, a III.r. alperes felhívta a figyelmet a szülői kötelezettségek jelentőségére. Hivatkozott arra, hogy a gyermekek magán- és családi élethez, valamint védelemhez és gondoskodáshoz való joga vonatkozásában figyelmen kívül hagyja a felperesi képviselő a gyermekek azon jogát, amennyiben csaját családjuk nem alkalmas a gondozásukra, nevelésükre helyettesítő védelemben kell részesülniük. Előadta, hogy az V.r. felperes ideiglenes hatályú elhelyezéséről a III.rendű alperes neve Hivatal 1 2014. május 7. napján kelt határozatával döntött, mellyel szemben a III.r. felperes fellebbezést nyújtott be. A III.rendű alperes neve Szociális- és Gyámhivatala 2014. június 24. napján kelt határozatával az elsőfokú hatóság indokolásának kiegészítése mellett az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A másodfokú döntés ellen benyújtott keresetet a ... a ..számú ítéletével elutasította, majd a bírósági határozat felülvizsgálata iránt indított perben a K. a ...**M. K. M. B.** ezen ítéletét a ..számú, 2015. május 13. napján kelt ítéletével hatályában fenntartotta. A K. megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott alaptörvényi rendelkezéseket a Gyvt. rendelkezéseit, továbbá a R. E. rendelkezéseit nem sértette meg.

A III.r. alperes előadta, hogy az I., II.r. felperes kiskorú gyermekei vonatkozásában a gyámhatóság a jogszabályi előírások betartásával hozta meg határozatait, a gyermekek ellátásával foglalkozó szakemberek a jelzőrendszer tagjait, a kiskorúak veszélyeztetettségéről értesítették a gyámhatóságot. A kiskorúak veszélyeztetettségének jelzése idején az I.r. felperes negyedik gyermekével volt várandós, a terhességében bizonytalan volt. A kötelező vizsgálatokra későn ment el, a gondozási tevékenységben nem működött együtt, ezzel veszélyeztette a születendő gyermeket. Gondozását nehezítette, hogy a család ezen időszak alatt is lakóhelyet váltott, a kiskorúak veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében védelembé vételi eljárás indult, amely a szülők együttműködésének hiánya miatt nem volt eredményes. A család bizonytalan lakáshelyzete, a gyermekek elhanyagolása, az anya részéről megvalósuló méhmagzatot veszélyeztető magatartás miatt került sor a **V. I.** nevű gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére a születését követően, majd a három gyermek ideiglenes hatályú elhelyezése rokon családnál. A gyámhivatal megvizsgálta a gyermekek családba történő visszahelyezésének lehetőségét, azonban a gyermekek családból történő kiemelését követően a szülők élethelyzete, életmódja lényegesen nem változott, ezért az ideiglenes hatályú elhelyezésükről hozott döntést a gyámhivatal 2013. január 24. napján. Ezt követően a gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezésének felülvizsgálata, átmeneti nevelésbe vételük és a nevelésbe vételek felülvizsgálata során a gyámhatóság folyamatosan ismeretekkel rendelkezett a család helyzetéről. A szülők **B.** nevű gyermekük születésekor sem voltak alkalmasak a gyermekeik nevelésére, életmódjukban jelentős változás nem következett be, helyzetük nem változott, ezért **B.** vonatkozásában az ideiglenes hatályú elhelyezést megelőző hatósági intézkedések lefolytatásának és azzal eredményesség elérésének nem volt reális alapja.

A III.r. alperes hivatkozott arra, hogy családok és gyermekek átmeneti otthonában, vagy helyettes szülőnél történő elhelyezésnek nem volt meg az intézményes alapja. I.rendű alperes neve és Önkorm. 1 sem köteles fenntartani ilyen jellegű intézményt. Helyettes szülői hálózat megszervezésére az erre irányuló igény hiányában nem valósult meg. Ezen ellátási formák igénybevétele önkéntes, illetve átmeneti jellegű.

A III.r. alperes hivatkozott arra, hogy nem sértette meg a felperesek tisztességes eljárásához való jogát és a jogorvoslathoz való jogát, hivatkozott arra, hogy ezen jog nem személyiségi jog. Előadta, hogy részrehajlás-mentes eljárás megsértése nem történt, a felpereseknek a közigazgatási eljárás során lehetőségük lett volna mind az iratokba betekinteni, együttműködni az alapellátásban résztvevőkkel, gyámhatósággal, jogorvoslati jogukkal élhettek volna. A jogorvoslati kitanítás a döntések rendelkező részében került megfogalmazásra, az ügyfelek nem érdeklődtek, hogy esetleg a döntés ellen jogorvoslattal kívánnának élni, de nem tudják, hogy hogyan tegyék azt meg.

A III.r. alperes előadta, hogy az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatára vonatkozóan a Gyvtv, a Ket. általános ügyintézési határidejére vonatkozó szabálytól eltérően állapította meg 35 napban a határidőt. A Ket. 33. § (1) bekezdése alapján ugyanis törvény hosszabb határidőt is megállapíthat. Hivatkozott a Ket. 33. § (3) bekezdésében foglaltakra, amely rögzíti az eljárási határidő nyugvását. Előadta, hogy az átmeneti nevelésbe vétel, később nevelésbe vétel felülvizsgálatára már nem mond ki a Gyvtv. eltérő határidőt, csupán annyit, hogy 2 éven belül 6 havonta felül kell vizsgálni a nevelésbe vételt, tehát csak az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatára állapít meg hosszabb határidőt a Gyvtv.. Hivatalbóli eljárás esetén a Ket. 33. § (5) bekezdése alapján az ügyintézési határidő az első eljárási cselekmény elvégzésének a napján kezdődik. Elhelyezési javaslatok, helyzetértékelések, jelentések hiányában a gyámhatóság nem tud döntést hozni, a felülvizsgálat elhúzódása a társszervek késedelmes teljesítése miatt történik meg. Belföldi jogsegély időtartama pedig nem számít bele az ügyintézési határidőbe, addig nyugszik az eljárási határidő. Nevelésbe vétel felülvizsgálata során pedig az aktuális Ket. időállapotnak megfelelő általános ügyintézési határidőn belül kellene ennek eleget tenni, azonban szintén javaslatok, adatlapok, helyzetértékelés hiányában a gyámhatóság nem tudta ezeket belföldi jogsegély keretében beszerezni, mely időtartam alatt nyugszik az ügyintézési határidő. A megkeresett szervek nem hatóságok, nincs igazából felügyeleti szervük. A felügyeleti szerv megkeresése a közigazgatási szerv hallgatása esetére irányadó, azonban jelen esetben erről nem lehet beszélni. Addig nem hozhatott döntést a gyámhivatal, amíg a fenti társszervektől egyéb gyermekvédelmi szereplőktől a szükséges adatlapok, javaslatok meg nem érkeztek az elsőfokú gyámhatósághoz. Ezt követően tudta a szülőket idézni, szükség esetén tárgyalást tartani. A tényállás feltárását követően a bizonyítékok mérlegelésével döntését meghozni. Hivatkozott arra, hogy a V.-kiskorúak jelenleg is nevelésben vannak, így az I., II.r. felperesek alapjogának, személyiségi jogainak hatóság által történő megsértése kizárt, hiszen jelenleg sem tudnának kiskorú gyermekeikről gondoskodni, melyet ők maguk is beláttak.

Az V.r. felperes esetében a megismételt gyámhatósági eljárásban hozott elsőfokú döntés helybenhagyásáról szóló másodfokú döntést keresettel támadták a III., IV.r. felperesek a közigazgatási és munkaügyi bíróság előtt, amelynek folyamatban léte alatt vált időszerűvé a nevelésbe vétel felülvizsgálata. Ennek eredményeként a kiskorú hazagondozása megtörtént, a családból való kiemelése jogszerű volt az V.r. felperesnek, a felülvizsgálati eljárás nem volt késedelmes.

A III.r. alperes hivatkozott arra, hogy nem sérült a felperesek egyenlő bánásmódhoz való joga. Előadta, hogy a felperesek csupán azt valószínűsítették, hogy roma származásúak és vagyoni helyzetük miatt szegények voltak, így védett tulajdonságúak, azt azonban, hogy őket egy velük összehasonlítható helyzetben lévő csoporthoz képest hátrány, kedvezőtlenebb bánásmód érte, nem valószínűsíthették. Előadta, hogy a III.r. alperes előítélettől mentesen járt el, eljárása során nem részesítette hátrányos megkülönböztetésben felpereseket. Előadta, hogy **V.B.** és **V. I.** nevelésbe vételének fenntartását maga az anya sem ellenezte. Belátta, hogy a három nagyobb gyermek és a legutóbb született kiskorú gondozása nagy terhet ró a családra, mindezek miatt sem

hátrányos megkülönböztetés, sem a családban való együttéléshez való személyiségi jogban nem sértette meg a III.r. alperes az I., II.r. felpereseket. A III. és a IV.r. felpereseket sem részesítette közvetlen, vagy közvetett hátrányos megkülönböztetésben a III.r. alperes, a döntéseit előítéletességtől mentesen hozta meg és az eljárás során pártatlanul, az ügyféli jogok tiszteletben tartásával járt el. Előadta, hogy nem valószínűsítették a felperesek, hogy más, velük összehasonlítható helyzetben lévő, de védett tulajdonsággal nem rendelkező csoporthoz képest kedvezőtlenebb elbánásban részesültek volna.

A IV.r. alperes előadta, hogy a tárgyi esetekben az anyák távozásakor már megszületett az illetékes hatóság döntése, amely elrendelte a szülői jogok felfüggesztését, gátolva az újszülöttek kiadását. A IV.r. alperes nem lépte túl hatáskörét, nem ruházta fel magát hatósági jogkörben, csupán határozatban foglaltaknak megfelelően jogszerűen járt el. A IV.r. alperes jogsérelem nélkül, elvárható gondossággal a szakma szabályait teljes körben betartva járt el. Hivatkozott arra, hogy a **B.** nevű gyermek születése esetében a gyámhivatali határozat alapján járt el az újszülött elhelyezését illetően, miután az I.r. felperes az alperesi intézményből önkényesen távozott. A IV.r. alperes előadta, hogy a III.r. felperes az V.r. felperest megszületésétől gondozta, szoptatta, látogatóit, hozzátartozóit fogadta, mint minden más gyermekágyas. A gyermek édesapja megnézhetette az V.r. felperest, ugyanakkor a III.r. felperes 2014. május 5. reggelétől nem szoptatta az újszülöttet. Előadta a IV.r. alperes, hogy az V.r. felperest gyámhivatali határozat birtokában adta át a nevelőszülőknek, mely határozatról a felpereseket tájékoztatták. Előadta a IV.r. alperes, hogy hátrányos megkülönböztetés és zaklatás sem valósult meg egyik gyermek vonatkozásában sem, az egyenlő bánásmód követelménye nem sérült. Előadta, hogy okirattal, tanúvallomásokkal igazolható, hogy az I.r. felperestől nem lett elválasztva a **B.** utónévű gyermeke, a bőr-bőr kontaktus a gyermek születését követően megvalósult. A IV.r. alperes intézményében nem tegeződnek a betegekkel, nem dobálják a TAJ-kártyájukat, baba-barát kórházként működnek, ahol a gyermekek a nap 24 órájában az édesanya mellett vannak, a szülést követően az újszülöttet láthatják, miután a bőr-bőr kontaktus is megvalósul. A IV.r. alperes tagadta, hogy az I.r. felperessel **B.** nevű gyermeke születésekor kiabáltak volna, illetőleg megütötték volna az anyát. Az IV.r. alperes előadta, hogy magatartása nem volt jogellenes, felróható, így alaptalan a nem vagyoni kár, illetőleg a sérelemdíj iránti követelése a felpereseknek.

A bíróság az alábbiak szerint találta a felperesek keresetét megalapozatlannak:

A tárgyi ügyben a **V.B.** nevű gyermek és az V.r. felperes vonatkozásban előterjesztett igények tekintetében a 2013. évi. V. tv. (Ptk.) , míg a **V. I.** nevű gyermek vonatkozásban előterjesztett igények tekintetében az 1959. évi Ptk. rendelkezését kellett alkalmazni.

A Ptk. 2:42. § (2) bekezdése szerint az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani.

A Ptk. 2:43. §-a szerint a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen

- b) személyes szabadság, magánélet, a magánlakás megsértése;
- c) személy hátrányos megkülönböztetése.

A Ptk. 2:51. § (1) bekezdése értelmében, akit személyiségi jogában megsértsenek, a jogsértés ténye alapján az elévülési időn belül az eset körülményeihez képest követelheti

- a) a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;
- b) a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől;
- c) azt, hogy a jogsértő adjon megfelelő elégtételt és ennek biztosítson saját költségén megfelelő nyilvánosságot.

A Ptk. 2:52. §. (1) bekezdése alapján akit személyiség jogában megsértének, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért.

A Ptk. 6:548. § (1) bekezdése értelmében közigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget akkor lehet megállapítani, ha a kárt közhatalom gyakorlásával, vagy annak mulasztásával okozták és a kár rendes jogorvoslattal, továbbá közigazgatási perben - a perrel érintett határozatok meghozatala időszakában hatályos szöveg szerint - a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárásban nem volt elhárítható.

Az 1959. évi Ptk. 75. § (1) bekezdése kimondja, hogy a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

Az 1959. évi Ptk. 76. §.-a alapján a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen a az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme, és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság megsértése.

Az 1959. évi Ptk. 84. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy akit személyhez fűződő jogában megsértének, az eset körülményeihez képest a következő polgári jogi igényeket támaszthatja:

- a) követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;
- b) követelheti a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől;
- c) követelheti, hogy a jogsértő nyilatkozzal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt és hogy szükség esetén a jogsértő részéről vagy költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak.

A felperesek a magán- és családi élethez, a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz, a tisztességes, részrehajlásmentes eljáráshoz és az egyenlő bánásmódhoz fűződő jogaik megsértésére hivatkoztak. E jogok alkotmányos alapjogok, azonban nem mindegyik minősül személyiségi jognak, az alapjogok és a személyiségi jogok köre ugyanis nem esik egybe.

A személyiségi jogok a Ptk. rendszerében az emberi méltóságból fakadnak. Céljuk annak biztosítása, hogy a személyiségét a törvény és mások jogainak korlátai között mindenki szabadon érvényesíthesse. Az alkotmányos alapjogok közül csak azon minősülnek egyben személyiségi jogoknak is, amelyek a személyiség lényegi vonásainak szabad kibontakozását biztosítják. Ennek a célnak a felperesek által felsorolt alapjogok közül a magán- és családi élethez való jog, valamint az egyenlő bánásmódhoz való jog egyértelműen megfelelt.

A gyermekeket megillető védelemhez és gondoskodáshoz fűződő alkotmányos alapjog személyiségi jogként nem értelmezhető, ezért az V.r. felperes erre alapított keresete alaptalan. Ez ugyanis nem a személyiség valamely lényeges tulajdonságát, hanem speciálisan a gyermeket védi, a gyermeki minőségből eredő többletigények kielégítését szolgálja. Erre való tekintettel a

családi jogviszonyból fakadó speciális alapjogok, például a kapcsolattartás joga nem minősül személyiségi jognak, annak megsértése esetén a családi jogi jogviszonyból eredő jogkövetkezmények mellett a személyiségi jogsértés szankcióit nem engedi alkalmazni, kizárva ezzel annak a veszélyét, hogy a jogrendszer „megkettőződhesen” és ugyanazon esetben egymásnak ellentmondó családjogi és személyiségi jogi határozatok születhessenek (BH.2018.222.).

A felperesek hivatkoztak arra, hogy a magánélethez fűződő joguk is megsértésre került, ez a jog azonban elsősorban a magánlakást, a képmást, a hangfelvételt, a személyes adatokat és a magánkommunikáció titkosságát védi. Ezek megsértésére a keresetlevélben foglalt tényállítások nem terjedtek ki, így a felperesek magánélethez való joga nem sérült.

A tisztességes eljáráshoz és annak egyik részjogosítványaként a részrehajlásmentes, azaz pártatlan eljáráshoz fűződő alkotmányos alapjog ugyancsak nem személyiségi jog, mivel az nem a személyiség szabad kibontakozását, hanem azokat az eljárásjogi garanciákat biztosítja, amelyek az ügyek tisztességes és pártatlan módon történő elbírálásához, valamint ésszerű, időn belül történő befejezéséhez szükségesek. Ezzel összefüggésben a személyiségi jogsértés csak többtényállás esetén állapítható meg, azaz akkor, ha ezen alapjog mellett a fél személyhez fűződő jogai külön is sérelmet szenvednek.

I.) Az I.r. alperessel szemben előterjesztett igények vonatkozásában:

A perben a felperesek hivatkoztak arra, hogy az **I.r. alperes** azzal sértette meg a családi élethez fűződő jogokat, hogy az általa foglalkoztatott védőnő kvázi hatósági személyként lépett fel, a védőnő és a gyermekjóléti szolgáltató fellépése során elmulasztotta a fokozatosság elvének érvényesítését, a gyermekjóléti szolgáltató elmulasztotta az alapellátás nyújtását, a gyermekjóléti szolgáltató elmulasztotta a szülők támogatását és segítségét annak érdekében, hogy a kiemelt gyermekek hazakerülhessenek. Továbbá az I.r. alperes nem ellenőrizte és kényszerítette ki és ezzel elmulasztotta az alapellátás megfelelő színvonalon történő nyújtását.

A családi együttéléshez fűződő jog megsértése a bírói gyakorlat alapján önálló személyiségi jognak tekintendő mind a gyermek és a vér szerinti szüleinek együttélése, mind a gyermek és a nevelőszüleinek együttélése tekintetében is.

A bírói gyakorlat a közhatalmi jogkörben eljárva okozott személyiségi jogsértésért fennálló felelősség megállapítását már az objektív szankciók alkalmazását is két feltétel együttes fennállásához köti. Az egyik feltétel az, hogy a hatóság olyan jogszabályi rendelkezést szegjen, ami egyértelmű és mérlegelést nem igényel, vagy ha mérlegelési jogkörben jár el, az általa elkövetett mérlegelési hiba legyen kirívóan súlyos. A másik feltétel az, hogy a hatóság az eljárási szabálysértést kifejezetten a fél személyiségének lényegét alkotó ismérvek miatt kövesse el (BH.2008.12.), vagy az eljárási szabálysértés következményeként alakuljon ki a fél személyiségének lényegi vonását érintő sérelem.

a.) A védőnő eljárása kapcsán az alábbiakat állapította meg a törvényszék:

Az Alaptörvény 16. cikkének (1) bekezdése szerint minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

A Gyermekvédelmi törvény (Gyvt) 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt) gyermekjogi jogokról szóló rendelkezései szerint a gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez, egészséges felnevelkedéséhez és jólétéhez biztosított saját családi környezetében történő nevelkedéshez (6. § (1) bekezdés).

A Gyvt. 6. § (5) bekezdése szerint a gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással, fizikai, szexuális, vagy lelki erőszakkal az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez.

A Gyvt. 7. § (1) és (2) bekezdése szerint a gyermek szüleitől, vagy más hozzátartozóitól csak saját érdekében törvényben meghatározott esetekben és módon választható el, joga van a szülői, vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez.

A Gyvt. 17. § (1) bekezdése rögzíti, hogy gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot lát el a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében a törvényben meghatározott alaptervekenyesség keretében egyebek mellett egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos és ezen személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermekek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatóknál, hatósági eljárást kezdeményezni egyebek mellett a gyermek súlyos elhanyagolása, vagy egymás más súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén a Gyvt. 17. § (2) bekezdésében foglaltak alapján.

Nem vitatottan a védőnőnek a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként segítő szerepe van a gyermekjóléti alapellátás, a családgondozás során, valamint jelzési kötelezettsége a gyermekjóléti szolgáltató felé. A védőnő foglalkozásánál fogva közfeladatot lát el, törvényben előírt feladata, hogy amennyiben gyermekveszélyeztetést észlel, jelzéssel éljen.

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviselőjének biztosításával, ügyeinek intézésével foglalkozik. Az egészségügyi szolgáltatók, a köznevelési intézmények és a személyes gondoskodást nyújtók mint a jelzőrendszer tagjai mindennapi gyakorisággal kapcsolatba kerülnek, illetve kapcsolatot tartanak a családdal, kötelesek jelzéssel élni a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatóknál, illetve hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más veszélyeztető ok fennállása esetén.

A K. kimondta, hogy a csecsemő különleges szükségletű gyermeknek tekinthető, a gondozásának, nevelésének esetleges elmulasztása súlyos következményekkel járhat, mely vonatkozásában a jelzőrendszer tagjai felelősek a csecsemők egészséges testi fejlődésének biztosításáért. Nem hunyhatnak szemet a súlyos, veszélyeztető körülmények tekintetében.

Az okirati bizonyítékok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a védőnő I.r. felperest kezelhetetlen öntörvényű gravidának nevezte, küllemét elhanyagoltnak ítélte meg, ápolatlan, rendetlen küllemű várandósnak titulálta. A védőnő részéről azonban jogszabálysértés nem történt, kötelezettsége ugyanis rögzíteni az általa tapasztalt tényeket, melyek a gyermekek ideiglenes elhelyezésének időpontjában indokolták a gyámhatósági intézkedés megtételét. Mind a családgondozói, védőnői tanúvallomás, valamint a gyermekorvos vallomása is alátámasztotta,

hogy a felperesi szülők nem fogadták meg a védőnői tanácsokat, nem voltak együttműködőek és a tényadatok alapján nem volt várható, hogy az újszülött gyermekek vonatkozásában a szülői kötelezettségeiket teljesíteni fogják.

Mind a védőnő, illetőleg a házi orvos beszámolt a szülők vonatkozásában higiéniai, étkezési problémákról, jogszabályi kötelezettségből eredő vizsgálatok kihagyásáról. A bíróság álláspontja szerint ezen hiányosságok nem tekinthetők olyan problémáknak, amelyek pusztán abból erednének, hogy a felperesek mélyszegénységben élnek és iskolázatlan, alulszocializált emberek. Az I. és a II.r. felperes kiskorú gyermek vonatkozásában a veszélyeztetettségi okok között szerepelt, hogy a család lakhatási feltételei évek óta nem biztosítottak, a gyermekek mindegyikénél megállapításra került az alultápláltság, a környezeti és testi és higiénia elmaradása. Erre való tekintettel a felperes e körben előadott hivatkozásait a bíróság alaptalannak találta.

b.) A védőnő és a gyermekjóléti szolgáltató működése során a fokozatosság elvének elmulasztása körében a törvényszék az alábbiakat állapította meg:

A Gyvt. 15. § (2) bekezdése kimondja, hogy a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) gyermekjóléti szolgáltatás;
- b) gyermekek napközbeli ellátása;
- c) gyermekek átmeneti gondozása.

A Gyvt. 15. § (4) bekezdése szerint a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása;
- b) védelembe vétel;
- c) családba fogadás;
- d) ideiglenes hatályú elhelyezés;
- e) nevelésbe vétel;
- f) nevelési felügyelet elrendelése;
- g) utógondozás elrendelése;
- h) utógondozói ellátás elrendelése;
- i) megelőző pártfogás elrendelése.

A Gyvt. 67. § (1) bekezdése szerint ha a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges ellátás a szülő beleegyezésével nem biztosítható és ez a helyzet a gyermek fejlődését veszélyezteti, a veszélyeztetettség mértékétől függően a 15. § (4) bekezdésében felsorolt intézkedések valamelyikét megteszi.

A felperes hivatkozott a Gyvt. 15. § (2) és (4) bekezdésének és a Gyvt. 67. §-ában foglalt fokozatosság elv be nem tartására.

A bíróság megítélése szerint sem a védőnő, sem a gyermekjóléti szolgáltató nem sértette meg a fokozatosság elvét. A védőnő eleget tett a Gyvt. 15. § (4) bekezdés a.) pontjában foglalt hátrányos helyzet megállapításának. A védőnő és a családsegítő jelzőrendszeri tagokként a kiskorúak veszélyeztetettségéről értesítették a gyámhatóságot. Az I. és a II.r. felperes, továbbá a

III. és a IV.r. felperes sem működött együtt megfelelően a szakemberekkel, így tulajdonképpen az alapellátás keretében történő gondozás elmaradt. Az I. és a II.r. felperes kiskorú gyermekei vonatkozásában a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében védelembe vételi eljárás indult, amely a szülők együttműködésének a hiánya miatt nem volt eredményes. A család bizonytalan lakása, ezért a gyermekek elhanyagolása az anya részéről megvalósuló méhmagzatot veszélyeztető magatartás miatt került sor a gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezésére a szülést követően, majd a három nagyobb gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére rokoncsaládnál. A gyámhivatal megvizsgálta a gyermekek családba történő visszahelyezésének lehetőségét, azonban a gyermekek családból történő kiemelését követően a szülők élethelyzete, életmódja lényegesen nem változott, ezért az ideiglenes hatályú elhelyezésükről hozott döntést a gyámhivatal 2013. január 24. napján. A szülők együttműködésének hiánya miatt az alapellátás és a védelembe vétel eredménytelen volt, sikertelen családba fogadás után került sor a gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezésére, majd nevelésbe vételükre. A **B.** nevű gyermek születésekor sem voltak alkalmasak a szülők a gyermekek nevelésére, életmódjukban jelentős változás nem történt, ezért a **B.** nevű gyermek vonatkozásában az ideiglenes hatályú elhelyezést megelőző hatósági intézkedések lefolytatásának és azzal eredményesség elérésének nem volt alapja.

A családok és a gyermekek átmeneti otthonában, vagy helyette szülőnél történő elhelyezésének nem volt meg az intézményes alapja. Önkorm 2 nem volt köteles fenntartani ilyen jellegű intézményt. Helyettes szülői hálózat megszervezésére nem került sor. Ugyanakkor ezen ellátási formák igénybevétele önkéntes, illetve átmeneti jellegű.

A bíróság megítélése szerint a fentiekre való tekintettel a fokozatosság elve nem sérült.

c.) A gyermekjóléti szolgáltató működése körében a felperesek hivatkoztak arra, hogy a gyermekjóléti szolgáltató elmulasztotta az alapellátás nyújtását, elmulasztotta a szülők támogatását és segítségét annak érdekében, hogy a kiemelt gyerekek hazakerülhessenek.

A Gyvt. 14. § (1) bekezdése kimondja, hogy a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői, vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A (2) bekezdés szerint a gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A (3) bekezdés szerint a gyermekvédelmi rendszer működése állami és önkormányzati feladat.

A Gyvt. 15. § (1) bekezdése tartalmazza a pénzbeli és természetbeni ellátások rendszerét a Gyvt. 15. § (2) bekezdése a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokat rögzíti. Ennek értelmében a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátás a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása, a gyermekek átmeneti gondozása.

A Gyvt. 31. § (1) bekezdése kimondja, hogy a személyes gondoskodás igénybevétele, ha e törvény másként nem rendelkezik - önkéntes, - az ellátást igénylő kérelmére történik.

A (2) bekezdés szerint, ha a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételeivel nem biztosított, a törvény az ellátás kötelező igénybevitelét elrendeli.

A Gyvt. 39. § (1) bekezdése szerint a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit

védő speciális, személyes, szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A Gyvt. 39. § (2) bekezdése tartalmazza a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait, a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében, a Gyvt. 39. § (3) bekezdése, a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a Gyvt. 39.§.(4) bekezdése a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. Az (5) bekezdés pedig kimondja, hogy a gyermekjóléti szolgáltatás feladata a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében a családgondozás biztosítása, az otthonnyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához, illetve utógondozás biztosítása, otthonnyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez.

I.rendű alperes neve fenntartásában működő gyermekjóléti szolgáltatás működését Önk. 1 2009. július 31. napjával kelt ..számú határozatával engedélyezte. 2010. január 1-től módosult a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről szóló 259/2002. (XII.18.) Korm. rendelet (Gymr). A Gymr. alapján a szociális és gyámhivatalok hatáskörébe került a gyermekjóléti alapellátások működésének engedélyezése és ellenőrzése, ha a szolgáltató intézmény gyermekek átmeneti gondozását, gyermekvédelmi szakellátás, vagy bentlakásos szociális intézményi ellátást is nyújtott, majd 2012. évtől teljeskörűen a szociális- és gyámhivatalok váltak a működést engedélyező és ellenőrző hatósággá. Erre való tekintettel az I.r. alperesnek ellenőrzési kötelezettsége a gyermekjóléti alapellátások működése vonatkozásában nem volt. A védőnői szolgálat és családvédelmi szolgálat is önálló központokkal, költségvetéssel rendelkezik, ezeket a munkaviszony kapcsolja az I.r. alpereshez pusztán.

A családvédelmi szolgáltatót érintő vizsgálatok hiányosságokat állapítottak meg (a 15/1998.(IV.30.) NM rend. 1. sz. melléklete irányszámai szerinti szakember alkalmazása, a családgondozó számára munkaruha biztosítása, a családgondozó munkarendjének NM. Rend szerinti leszabályozása, évi egy ízben települési tanácskozás megszervezése, havi kétszer megbeszélés szervezése a családgondozók számára, munkavédelmi szabályzat készítése, stb.) de ezek nem függték össze a felperesek személyiségének lényegét alkotó ismérvekkel, illetve ezek következményeként nem alakult ki a személyiségük lényegi vonását érintő sérelem. Ezért a bíróság alaptalannak találta a felperes e körben előterjesztett igényét is.

2.) A felperesek hivatkoztak arra, hogy az I.r. alperes megsértette az **egyenlő bánásmóddhoz való jogukat**, tekintettel arra, hogy roma nemzetiségi hovatartozásukkal összefüggésben elsődlegesen közvetlen hátrányos megkülönböztetést, illetve zaklatást valósítottak meg a védőnő, illetőleg a gyermekjóléti szolgálat által.

Az egyenlő bánásmóddhoz való jog tilalmát és az arra vonatkozó jog érvényesítésének szabályait tartalmazó 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvt) 8. §-a határozza meg az úgynevezett védett tulajdonságokat, amelyek között szerepel többek között

- e.) pontként a nemzetiséghez való tartozás,
- p.) pontként társadalmi származás;

- q.) pontként a vagyoni helyzet.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 1.számú melléklete érdekében M-on 13 nemzetiség él, melyek közül egy a roma nemzetiség.

Az Ebktv. 8. §-a alapján közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy, vagy csoport valós, vagy vélt nemzetiséghez való tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amilyenben más összehasonlítható helyzetben lévő személy, vagy csoport részesül, részesült, vagy részesülhetne.

Az Ebktv. 9. §-a értelmében közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a 8. §-ban meghatározott tulajdonsággal rendelkező egyes személyeket, vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosan helyzetbe hoz, mint amilyenben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy, vagy csoport volt, van, vagy lenne.

Az Ebktv. 19. §. (2) bekezdésére figyelemmel az alpereseknek kellett bizonyítaniuk, hogy a felperesek által valószínűsített feltételek nem állnak fenn, vagy az egyenlő bánásmód követelményét megtartották.

A perben az alperesek nem vitatták, hogy a felperesek az általuk állított védett tulajdonságokkal rendelkeznek. Ugyanakkor valamennyi alperes hivatkozott arra, hogy nem sértette az egyenlő bánásmód követelményét, a felperes által felhívott okokból sem közvetlen, sem közvetett diszkrimináció alkalmazására nem került sor a részükről.

A perben a felpereseknek valószínűsítienie kell, hogy őket hátrány érte, hogy ezen hátrány és a védett tulajdonság között okozati összefüggés áll fenn (K. ügyszám.).

Abban az esetben állapítható meg az egyenlő bánásmód megsértése, ha a jogsértő a sérelmezett hátrányt okozó magatartást az adott csoporttal szemben, annak védett tulajdonsága miatt tanúsítja (EBH.2016.P.6).

A felperesek nem vitatottan a roma nemzetiséghez tartoznak, illetőleg a II.r. felperes esetében a környezet e csoporthoz sorolta őt, és a vagyoni helyzetük szerint szegények voltak. Mivel a nemzetiséghez tartozás és a vagyoni helyzet védett tulajdonságnak minősül, a felperesek e körben a valószínűsítési kötelezettségüknek eleget tettek.

A védőnő jelzése, illetőleg a gyermekjóléti szolgáltató iratai alapján az volt megállapítható, hogy nem a felperesek roma nemzetiséghez való tartozása, illetőleg mélyszegénységük miatt került sor a felperesek vonatkozásában intézkedés megtételére, hanem azon okból, mert a felperesi szülők a gyermekeiket súlyosan veszélyeztették. A felperesek nem valószínűsítették, hogy a hátrány és a védett tulajdonságai között okozati összefüggés áll fenn.

Ezen túlmenően a felperesek nem valószínűsítették, hogy más, velük összehasonlítható helyzetben lévő, de védett tulajdonsággal nem rendelkező csoporthoz képest kedvezőtlenebb elbánásban részesültek, így a közvetlen és a közvetett hátrányos megkülönböztetésre alapított keresetük nem volt alapos.

A felperesek arra is hivatkoztak, hogy a közvetlen és közvetett diszkrimináción túl a védőnő, a családgondozó a felperesi szülőket megalázó és félelemteli légkörben tartotta.

Az Ebktv. 10. § (1) bekezdése szerint zaklatásnak minősül az emberi méltóságot sértő magatartás, amely az érintett személynek védett tulajdonságával függ össze és célja, vagy hatása valamely személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszegyenítő, vagy támadó környezet kialakítása.

A bíróság megítélése szerint a csatolt okirati bizonyítékok, és a meghallgatott tanúk vallomása alapján sem a védőnő, sem a családgondozó részéről nem volt megállapítható zaklató magatartás, illetőleg előítéletesség. A felpereseknek továbbá valószínűsíteniük kellett volna, hogy védett tulajdonságaik és az őket ért esetleges hátrány között okozati összefüggés áll fenn, azonban ezen valószínűsítési kötelezettségüknek a felperesek nem tettek eleget.

Mindezek alapján a bíróság álláspontja szerint az I.r. alperessel szemben előterjesztett felperesi igény teljes egészében alaptalan volt.

II.) A III.r. alperessel szemben előterjesztett igények vonatkozásában:

1.) A felperesek hivatkoztak arra, hogy a **III.r. alperes megsértette** a felperesek családi élethez fűződő jogát, mivel a III.r. alperes feladata lett volna a gyermekjóléti alapellátás színvonalának ellenőrzése, a fokozatosság elvének megtartása, a kapcsolattartás elősegítése.

a.) A III.r. alperes a gyermekjóléti szolgáltató **törvényes működésének elérése** érdekében az alábbi intézkedéseket fejtette ki:

A III.r. alperes szociális- és gyámhivatala 2013. október 21. napján ..számú hatósági ellenőrzést indított, melynek során megállapította, hogy a szolgáltató működése csak részben felel meg a vonatkozó szakmai szabályokban foglaltaknak, ezért határidő kitűzésével a fenntartót a hiányosságok megszüntetésére kötelezte.

A szociális- és gyámhivatal a .. számon hatósági ellenőrzést indított, valamint a szolgáltató 2014. évi szakmai ellenőrzése ügyében a szociális- és gyermekvédelmi főigazgatóságot a 2014. október 1. napján kelt . számú végzésével szakértőként rendelte ki.

A szolgáltató helyszínen történő ellenőrzésére 2014. október 23. napján került sor. A korábban kirendelt szakértőt a szociális- és gyámhivatal a 2014. december 29. napján kelt iratában kereste meg, melynek során a szakértőt a szakértői vélemény soron kívüli elkészítésére kérte, majd 2015. január 14. napján a szakértő által végzendő ellenőrzési feladatok kiegészítéséről rendelkezett.

A szakértői vélemény birtokában a 2014. évi ellenőrzés során feltárt, valamint a 2013. évi ellenőrzés kapcsán megállapított, azonban a fenntartó által fel nem számolt hiányosságok megszüntetésére 20 napos határidő kitűzésével a ..számú végzésében hívta fel a szociális- és gyámhivatal a fenntartót és ezzel egyidejűleg a ..számú végzésével iratok csatolására való kötelezésre került sor. A szociális- és gyámhivatal a tényállás tisztázása érdekében tárgyalás kitűzésére készített döntéstervezetet, annak kibocsátásra azonban nem került sor, mert a fenntartó a 2015. március 27. napján kelt levelében a feltárt hiányosságok felszámolására tett intézkedéseiről tájékoztatta a hatóságot, valamint az iratok bemutatása tekintetében teljesítésre megállapított határidő meghosszabbítását kérte.

A III. rendű alperes neve a fenntartó kérelmének a ..számú döntésében helyt adott és az iratok megküldésére adott teljesítési határidőt meghosszabbította 2015. május 4. napjáig.

A III. rendű alperes neve a ..számú döntésében megállapított hiányosságok pótlására biztosított teljesítési határidő meghosszabbítása iránti kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította, mivel a határidő hosszabbítás iránti kérelem a teljesítésre nyitvaálló határidő leteltét követően került előterjesztésre. Az ezt követően tett fenntartói intézkedések a jogszabályoknak megfelelő működést még nem biztosították teljeskörűen, ezért a kormányhivatal a 2015. május 11. napján kelt ..számú végzésében a szolgáltató ellenőrzése tárgyában ismét utóellenőrzést rendelt el, melynek keretében 2015. május 15. napján a helyszínen végzett ellenőrzést.

A feltárt hiányosságok pótlására történő ismételt figyelmeztetést követően a fenntartó 2016. augusztus 25. napján küldte meg nyilatkozatát, továbbá a jogszerű működés érdekében megtett intézkedéseinek igazolására szolgáltató iratokat.

Mindezek alapján a bíróság megítélése szerint a III. r. alperes a gyermekjóléti alapellátás ellenőrzése körében a jogszabályi előírásoknak megfelelő intézkedéseket megtette, jogszabálysértés nem volt megállapítható.

b.) A fokozatosság sérelmére való felperesi hivatkozás kapcsán a bíróság visszautal az I. r. alperes vonatkozásában ezen sérelem kapcsán hivatkozottakra, illetve ezen túlmenően utal arra, hogy nem volt lehetőség átmeneti otthonban történő elhelyezésre, tekintettel arra, hogy az önkormányzat ilyen intézményt nem működtet, a helyettes szülői hálózat pedig elsősorban olyan krízishelyzetben kerül szóba, amikor a szülő betegsége, hirtelen bekövetkezett vis maior esetén egyéb életvezetési probléma miatt átmenetileg rövid időre kell megoldani a kiskorúak elhelyezését helyettes szülőnél, de alapvetően nem szülő nevelési, gondozási alkalmatlansága miatt kerül erre sor. A **V. I.** és **V. B.** nevű gyermekek szakellátásban nevelkednek jelenleg is, mivel a szülők nem tudják a gyermekeik gondozását, nevelését vállalni.

c.) A kapcsolattartási jog elősegítése vonatkozásában a bíróság utal arra, hogy a kapcsolattartási jog nem tekinthető személyiségi jognak, tekintettel arra, hogy a kiskorú ideglenes hatályú elhelyezésével a szülő gondozási, nevelési joga szünetel, a nevelésbe vétellel pedig a szülői felügyeleti joga szünetel, így vér szerinti gyermekével a kapcsolatot a szakellátás házirendjéhez és előírásaihoz, javaslataihoz igazodva tudja tartani, amelyet a gyámhatóság a döntésében ennek megfelelően szabályoz.

A bíróság egyetért a III. r. alperes azon hivatkozásával, hogy a folyamatos kapcsolattartás a TGYSZ javaslatának megfelelően került szabályozásra, az időszakos kapcsolattartás iránti kérelmeket külön vizsgálta a III. r. alperes, amelyekről külön döntés született. A gyámhatóság a kapcsolattartás tárgyában a környezetanulmány, a családgondozói javaslatok figyelembevételével döntött.

d.) A felperesek hivatkoztak III. r. alperes vonatkozásában a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésére, illetőleg arra, hogy a határozatait nem indokolta kellően és késedelmesen hozta meg a III. r. alperes.

A tisztességes eljáráshoz való jog alapjog, és nem minősül személyiségi jognak, tekintettel viszont arra, hogy a felperesek hivatkoztak arra, hogy a III. r. alperes késedelmes hatósági eljárása miatt sérült a felperesek családi élethez való személyiségi joga, a bíróság vizsgálta, hogy a III. r. alperes az ideiglenes hatályú elhelyezésről és a nevelésbe vételről szóló határozatait esetlegesen késedelmesen hozta-e meg.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatára a Gyvt. a 35 napos határidőt állapítja meg. A Ket. 33. § (3) bekezdése ugyanakkor a 35 napos ügyintézési határidő vonatkozásában is irányadó, ekkor nyugszik az eljárási határidő. Az átmeneti nevelésbe vétel, illetve a nevelésbe vétel felülvizsgálata vonatkozásában a Gyvt. eltérő határidőt nem szabályoz, kimondja, hogy 2 éven belül 6 havonta felül kell vizsgálni a nevelésbe vételt. A 35 napos ügyintézési határidőn belül kell lefolytatni az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatát. Ugyanakkor a bíróság egyetért a III.r. alperes azon hivatkozásában, hogy a belföldi jogsegély időtartama nem számít bele az ügyintézési határidőbe, mivel a határidő ezen időszak alatt nyugszik. A nevelésbe vétel felülvizsgálata során a Ket. általános ügyintézési határidején belül kell eleget tenni, ugyanakkor javaslatok, adatlapok, helyzetértékelés hiányában a gyámhivatal nem tudta ezen határozatait meghozni, csak a belföldi jogsegély keretén belül. A bíróság álláspontja szerint a gyámhivatal nem sértette meg a jogszabályi előírásokat, mikor a Ket. 26. § c.) pontja szerint belföldi jogsegélyt kért a társszervektől, mint gyermekvédelmi intézményektől.

A gyámhatóság esetleges késedelmes intézkedésével nem is sérthette meg az I. és a II.r. felperesnek a személyhez fűződő jogát amiatt sem, mert az I., II.r. felperes gyermekei tekintetében még jelenleg is a nevelésbe vétel fenntartásáról szól a felülvizsgálat eredménye. Az V.r. felperes vonatkozásában az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata során nevelésbe vétel elrendelésére került sor, a nevelésbe vétel felülvizsgálata során került sor a kiskorú hazagondozására, azonban a családban való együttéléshez való személyiségi jog megsértésére az V.r. felperes esetében azért sem kerülhetett sor, mivel a Kúria az ideiglenes hatályú elhelyezés jogszerűségét állapította meg, amikor az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló közigazgatási döntés bírósági felülvizsgálata során az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A tényállás megállapítása során a gyámhivatal mérlegelési jogkör illette meg, amelynek keretében jogosult volt arra, hogy a bizonyítékokat önállóan értékelje és a döntését az így kialakult meggyőződésének megfelelően hozza meg. E mérlegelési tevékenység személyiségi jogsértést csak kirívó hiba esetén idézhetett volna elő, ilyen súlyos hibát azonban a gyámhivatal, illetőleg a III.r. alperes nem vétett.

A bíróság egyetért a III.r. alperes azon hivatkozásával, hogy részrehajlásmentes eljárás megsértése nem történt, a felpereseknek a közigazgatási eljárás során lehetőségük lett volna mind az iratokba betekinteni, együttműködni az alapellátásban résztvevőkkel, gyámhatósággal, jogorvoslati jogukkal élhettek volna. A jogorvoslati kitanítás a döntések rendelkező részében került megfogalmazásra, a felpereseknek lehetőségük volt érdeklődni, ha esetleg a döntés ellen jogorvoslattal kívánának élni, de nem tudták, hogy hogyan tegyék azt meg.

2.) A III.r. alperes **egyenlő bánásmódhoz való jogok megsértésére** történő felperesi hivatkozás körében a bíróság megállapította, hogy a felperesek valószínűsítették, hogy roma származásúak, illetőleg vagyoni helyzetük miatt szegények voltak, így védett tulajdonságúak. Azt azonban, hogy őket egy velük összehasonlítható helyzetben lévő csoporthoz képest hátrány, kedvezőtlenebb bánásmód érte, nem valószínűsítették. Nem volt megállapítható hátrányos megkülönböztetés a családsegítő szolgáltató, illetőleg a gyámhivatal részéről. Az I.r. felperes maga sem ellenezte az I. és **B.** nevű gyermekei nevelésbe vételének a fenntartását, belátta, hogy a három nagyobb gyermek, illetőleg a S. utónevű gyermek nevelése is nagy terhet ró a családra. Nem volt megállapítható ugyancsak az sem, hogy a III., IV., illetőleg az V.r. felpereseket közvetlen, vagy közvetett hátrányos megkülönböztetésben részesítette volna a III.r. alperes. Nem

valószínűsítették a felperesek, hogy az őket ért hátrány, illetőleg a védett tulajdonságai között okozati összefüggés áll fenn.

A felperesek sérelmezték azt is, hogy a családsegítő átvette a védőnő felperesekkel kapcsolatos megállapításait, amelyek előítéletesek, emberi méltóságot sértőek. A bíróság e körben visszautal az I.r. alperes vonatkozásában hivatkozottakra, a bíróság álláspontja szerint ezen megállapítások nem tekinthetők sem közvetett, sem közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek, illetőleg nem minősülnek zaklatásnak.

A fentiekre való tekintettel a bíróság megítélése szerint a felperesek keresete a III.r. alperessel szemben teljes egészében alaptalan.

III.) A IV.r. alperessel szemben előterjesztett igények vonatkozásában:

1.) A IV.r. alperes vonatkozásában a felperesek hivatkoztak arra, hogy **megsértette a felperesek családi életéhez fűződő jogát** azzal, hogy **határozat nélkül tartotta vissza a gyermekeket a kórházban**, továbbá **védőnője elmulasztotta a jelzőrendszeri tagi kötelezettségét**.

a.) ...V. I. 2012. április 20. napján született, a gyámhivatali határozat keltének a napja 2012. április 23. napja volt, a csatolt finanszírozási adatlap, ápolási lap alapján egyértelműen megállapítható, hogy I. utónevű gyermeke vonatkozásában 2012. április 23. napján került az I.r. felperes a kórházból hazabocsátásra.

...V. B. 2014. augusztus 4. napján született, a III.rendű alperes neve . 2014. augusztus 11. napján hozott határozatot az ideiglenes hatályú elhelyezésről, mely alapján az I.r. felperes **...B.** nevű gyermekét nevelőszülőkhöz adta ki a kórház. Ugyanakkor tényadat az is, hogy 2014. augusztus 6. napján az I.r. felperes önkényesen távozott a kórházból.

Az V.r. felperes 2014. május 3. napján született, a hatósági határozat keltének napja 2014. május 7. napja. A III.r. felperes hazabocsátásának napja a kórházból 2014. május 7. napján történt. Majd a gyámhivatali határozat alapján az V.r. felperes 2014. május 9. napján került nevelőszülőkhöz kiadásra.

tanú 3 és B. M. D. védőnők egybehangzóan nyilatkoztak arra nézve, hogy gyámhivatali határozat nélkül nem került sor az újszülötteknek a kórházban való tartására. tanú 3 elmondta azt is, hogy arra volt példa néhányszor, hogy a szülő nők otthagyták a kórházat, a gyermeket és önkényesen elhagyták az intézményt.

A meghallgatott tanúk vallomása és az okirati bizonyítékok alapján nem volt megállapítható, hogy határozat nélkül tartotta vissza a gyermekeket a kórházban a IV.r. alperes.

b.) A felperesek sérelmezték, hogy a kórházi védőnő minden esetben a szülés előtt hónapokkal tisztában volt azzal, hogy a helyi védőnő szerint a születendő gyermeket családi környezetük veszélyezteti, de a Gyvt. szerinti jelzőrendszeri kötelezettség elmulasztásával nem tett lépéseket az anyának nyújtandó segítségnyújtás érdekében.

B. M. D. beszámolt arról, hogy jelzés hatására a várandósság ideje alatt jobban odafigyelnek ezekre a várandós anyákra mind az alapellátásban, mind a kórházi szakellátásban. A jelzőrendszer tagjaiból a várandósság teljes ideje alatt szoros kapcsolatban állnak és az újszülött

születését követően minden esetben felveszik a kapcsolatot a jelzőrendszerrel, annak megérdeklődése érdekében, hogy van-e esetleg változás a körülményekben.

Ezen tanúvallomás alapján megállapítható volt, hogy előzetes jelzés esetén sor kerül a gyermekek megszületését követően ismételten kapcsolatfelvételre a jelzőrendszer tagjaival egy esetleges körülmény változás felderítése érdekében. Mindezek alapján a bíróság megítélése szerint a kórházi védőnők eleget tettek jelzőrendszeri kötelezettségüknek, a felperesek családi élethez fűződő jogát nem sértették.

2.) A felperesek hivatkoztak arra is, hogy a IV.r. alperes megsértette a felperesek **egyenlő bánásmóddhoz való jogát**, mivel a roma nemzetiségi hovatartozásukkal összefüggésben közvetlen hátrányos megkülönböztetést és zaklatást valósított meg.

Nem felel meg a valóságnak azon felperesi hivatkozás, hogy az I.r. felperes különösen kegyetlen bánásmódnak volt kitéve, mivel nem láthatta egy alkalommal sem az újszülöttjét és azonnal elváltatták tőle. Az ápolási lap rögzíti, és a IV.r. alperes által meghallgatni indítványozott tanúk egyértelműen nyilatkoztak arra nézve, hogy az újszülött gyermek és az I.r. felperes között a gyermek megszületését követően a bőr-bőr kontaktus megvalósult. Azonban mivel az édesanya magára hagyta az újszülöttjét, szükségessé vált a gyermek mesterséges táplálása.

Nem felel meg a valóságnak az sem, hogy a II.r. felperes ne láthatta volna az újszülöttet, a gyermekágyas ajtó üveglakán keresztül megtekinthette a gyermeket, fényképet készíthetett róla, ugyanakkor a gyermekágyas kórteremben tilos a látogatás, és ez a II.r. felperesre is irányadó volt.

Nem támasztotta alá az I.r. felperes azon nyilatkozatát, hogy miután szülés után varrták össze, nem csak kiabáltak vele, hanem meg is ütötték és lehordták mindennek. A meghallgatott tanúk vallomása ezzel ellentétes volt. Tanú²⁴ és tanú²⁵ szülésznő egybehangzóan állította, hogy nem került sor a kismama bántalmazására, illetőleg kiabálásra vele szemben. Dr. N. G. osztályvezető főorvos pedig előadta, hogy nem tartják nyilván, hogy az adott beteg roma származású-e. Ugyanolyan ellátandónak minősülnek a betegek, nincs megkülönböztetve az adott beteg a származása miatt. T. A. pusztán arról számolt be, hogy az I.r. felperessel a S.-el való terhessége során miként bántak.

A III.r. felperes az V.r. felperest az újszülött születését követően gondozhatta, a IV.r. felperes megtekinthette az újszülöttet.

A felperesek nem valószínűsítették, hogy a perrel érintett gyermekek vonatkozásában őket hátrány érte, nem volt megállapítható a zaklatás tényállásának megvalósulása sem.

A fentiekre való tekintettel a bíróság a felperesek keresetét teljes egészében megalapozatlannak találta és azt elutasította.

Tekintettel arra, hogy a felperesek pervesztesek lettek, így a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek megfizetni az alperesek perrel felmerült költségét.

Az alperesek jogi képviselővel jártak el, akiknek munkadíját a bíróság az általuk kifejtett tevékenységgel arányosan a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § a.) pontjára való tekintettel

250.000,-forintban határozta meg és annak megfizetésére a felpereseket egyetemlegesen kötelezte. Az I.r. alperes nem tartozik Áfa-körbe, ugyanakkor megelőlegezett tanúk kihallgatásához összesen 6.000,-forint költséget, így az I.r. felperesnek 250.000,-forint ügyvédi munkadíjon felül a 6.000,-forint tanú útiköltség összegét is meg kell fizetni, azaz mindösszesen 256.000,-forint perköltséget. A III.r. alperes nem tartozik Áfa-körbe, így 250.000,-forint perköltséget kell részére megfizetni egyetemlegesen a felpereseknek, a IV.r. felperes Áfa-körbe tartozik, így a 250.000.- forintot 27% Áfa-val növelten számítotva 317.500,-forint a részére megállapított perköltség.

A pervesztes felperesek teljes személyes költségmentességére való tekintettel az állam által előlegezett le nem rótt költség és eljárási illeték a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 14. §-a alapján az állam terhén marad.

A Pp. 233. § (1) bekezdése alapján az ítélettel szemben fellebbezésnek van helye.

M., 2019. április 01.

H. Dr. V. Sz.

bíró